

Feitenreconstructie

Thema: Vliegverkeer & Toerisme

Periode: maart 2021 t/m juli 2021

Opgesteld door de programmadirectie Nafase COVID-19 (NC-19)

Inhoud

Leeswijzer	2
Kantelmomenten	3
Tijdslijn	5
1. Maart 2021	5
2. April 2021	12
3. Mei 2021	16
4. Juni 2021	23
5. Juli 2021	31

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het thema 'vliegverkeer en toerisme' betreft de periode maart 2021 t/m juli 2021 en is gebaseerd op openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, adviezen van het Outbreak Management Team (OMT)) en interne documenten (niet online gepubliceerde adviezen van het RIVM). Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met beleidsmedewerkers van de programmadirectie COVID-19 (PDC-19) en de directie Publieke Gezondheid (PG) die nauw betrokken zijn (geweest) bij het thema vliegverkeer en toerisme. De input van deze beleidsmedewerkers is tevens verwerkt in deze feitenreconstructie.

Dit document start met een kort overzicht van de kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de COVID-19-crisis. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden. De feitenreconstructie is opgedeeld in vijf hoofdstukken, waarin per maand de gebeurtenissen met betrekking tot het thema vliegverkeer en toerisme worden gereconstrueerd.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructies die de periodes januari 2020 t/m juli 2020 en augustus 2020 t/m februari 2021 beslaan.

Wij danken onze collega's bij de directies PDC-19 en PG voor hun tijd en openheid.

Kantelmomenten

Op **11 mei** wordt het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' (ingediend op 16 april) aangenomen door de Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel wijzigt de Wet publieke gezondheid (Wpg) en voert een algemene thuisquarantaineplicht in voor reizigers die naar Europees Nederland reizen vanuit een door de minister van VWS aangewezen hoogrisicogebied. Het biedt de mogelijkheid om zo'n quarantaineplicht ook voor Caribisch Nederland in te voeren. Daarnaast regelt het voorstel dat reizigers die in hoogrisicogebied verbleven en met eigen vervoer naar Nederland komen, moeten beschikken over een negatieve testuitslag. De Eerste Kamer heeft het voorstel op **25 mei** aangenomen.

Per **15 mei** wordt het generiek negatief reisadvies (waarbij de reisadviezen voor alle landen op 'oranje' staan en de overheid mensen vraagt om niet naar het buitenland te reizen) opgeheven. Vanaf dat moment wordt teruggegaan naar een landenspecifiek reisadvies en wordt de risicobeoordeling dus per land gemaakt.

Op **1 juni** treedt de wet tot wijziging van de Wpg, naar aanleiding van het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' in werking. Daarmee geldt voor reizigers uit aangewezen zeer hoogrisicogebieden een quarantaineplicht en zij moeten een quarantaineverklaring bij zich hebben op het moment dat ze Nederland in reizen. De wet regelt ook dat een negatieve NAAT-testuitslag¹ van maximaal 72 uur oud vanaf 1 juni verplicht is voor alle inreizigers uit aangewezen hoogrisicogebieden, ongeacht de vervoersmodaliteit die zij gebruiken. Daarnaast zal de antigeentest van maximaal 24 uur oud voor het boarden vanaf 1 juni alleen nog verplicht zijn voor reizigers uit gebieden met een zorgwekkende virusvariant. Tevens worden de dan geldende vliegverboden per **1 juni** opgeheven.

Vanaf **30 juni** kunnen reizigers die naar het buitenland gaan een afspraak plannen voor een gratis COVID-19-test, die vanaf 1 juli kan worden afgenomen. Deze regeling geldt voor de maanden juli en augustus.

Op **1 juli** is de Europese verordening 2021/953 voor het Digitaal COVID Certificaat (DCC)² in werking getreden. Het is sinds deze dag mogelijk om binnen de Europese Unie (EU) te reizen met een test-, vaccinatie-, herstelbewijs in de vorm van het DCC.

Ook per **1 juli** wordt het inreisbeleid aangepast. Reizigers uit hoogrisicogebieden mogen, om aan hun testverplichting te voldoen, naast een NAAT-test ook een antigeentest tonen, en voor reizigers uit de EU geldt een uitzondering op de testverplichting wanneer zij in het bezit zijn van een vaccinatie- of herstelbewijs. Daarnaast worden gevaccineerden uitgezonderd van het EU-inreisverbod.

Op **26 juli** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over wijzigingen in het reisbeleid. De Nederlandse overheid zal vanaf 27 juli geen reizen meer ontraden binnen de EU/Europese Economische Ruimte (EER) en het Caribische deel van het Koninkrijk. Dit wordt alleen nog gedaan voor landen met een nieuwe zorgwekkende variant van het COVID-19-virus. Voor inkomende reizigers uit landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk zal geen quarantaineplicht meer gelden (alleen bij een nieuwe zorgwekkende virusvariant). Vanaf 8 augustus wordt het verplicht voor reizigers van 12 jaar en ouder uit alle landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk die geen groen reisadvies hebben, om een test-, herstel- of vaccinatiebewijs (bijv. DCC) te tonen, onafhankelijk van het vervoersmiddel waarmee ze naar Nederland reizen. Daarnaast is het vanaf 8 augustus ook voor reizigers van 12 jaar en ouder uit alle

¹ NAAT staat voor *Nucleic Acid Amplification Test*, een verzamelnaam voor testen die COVID-19 aan kunnen tonen. Hieronder vallen de mPOCT, LAMP, TMA, PCR en RT-PCR-test.

² Europese landen hebben afgesproken dat er één Europees systeem voor coronabewijzen moet zijn, dit is het DCC. Het DCC maakt het makkelijker om binnen de EU te reizen tijdens de coronapandemie.

landen buiten de EU verplicht om een test- of vaccinatiebewijs te tonen als men naar Nederland komt. Deze verplichting geldt ook voor reizigers uit landen die op de lijst met veilige landen van de EU staan.

Tijdslijn

1. Maart 2021

Op **1 maart** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 102e OMT-bijeenkomst. Betreffende het onderwerp reizen is de adviesaanvraag van VWS als volgt: *“Op dit moment geldt een vliegverbod voor het Verenigd Koninkrijk (VK), Zuid-Afrika, Dominicaanse Republiek, Brazilië, Argentinië, Bolivia, Kaapverdië, Chili, Colombia, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay en Venezuela. Nederlanders en Europese Unie (EU)-burgers zijn uitgezonderd op het vliegverbod, dat dus alleen voor derdelanders (inwoners van buiten de EU/Schengen) geldt. Is het vanuit epidemiologisch oogpunt noodzakelijk om deze vliegverboden naast de geldende testverplichtingen te handhaven? Zo ja, voor welke landen zou het vliegverbod moeten gelden?”*

Het OMT geeft aan dat zolang de naleving van het quarantainebeleid in Nederland te wensen overlaat, het belangrijk is om reizigersstromen, vooral uit landen waar de verschillende *variants of concern* (VOC's, zorgelijke varianten) circuleren, tot een minimum te beperken. Naast het ontraden van niet-essentiële reizen kunnen vlieg- en aanmeerverboden hieraan bijdragen en dienen dezen volgens het OMT te worden gehandhaafd. Gezien de nog beperkte aanwezigheid van de variant uit Brazilië in Nederland is continuering van het verbod voor Zuid- en Midden-Amerika adequaat. Gezien de beperkte, maar toenemende verspreiding van de Zuid-Afrikaanse variant in Nederland is uitbreiding van het vliegverbod naar een groter deel van Afrika niet nodig. Door de uitgebreide verspreiding van de VK-variant is een uitbreiding van vliegverboden gericht op beperking van import van deze variant ook niet aangewezen. Het vliegverbod voor Kaapverdië kan niet met data worden onderbouwd. Er zijn geen tekenen van verspreiding van VOC's in dat of vanuit dat land. Een vliegverbod op Kaapverdië lijkt dan ook niet nodig, aldus het OMT.

Daarnaast stelt het OMT dat, indien de epidemie het in de toekomst noodzakelijk maakt om te prioriteren in bron- en contactonderzoek, reizigers hierin dienen te worden meegenomen als prioritaire groep, met uitzondering van woon-werkverkeer vanuit België en Duitsland. Voor de contactopsporing van vliegtuigcontacten adviseert het OMT om een (bij voorkeur digitaal) systeem voor *passenger locator forms* (PLF's)³ beschikbaar te hebben als het luchtvaartreizigersverkeer weer toeneemt, in ieder geval voor aanvang van de zomervakantieperiode. Dit kan bijvoorbeeld door aan te sluiten bij de Europese ontwikkeling van digitale systemen voor registratie van reizigers.⁴

Ook op **1 maart** brengt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) aanvullend advies uit over het testen van reizigers en vliegend personeel van luchtvaartmaatschappijen. Volgens de geldende regels van dat moment moeten reizigers uit hoogrisicolanden een NAAT-test ondergaan maximaal 72 uur voor aankomst in

³ Traceringsformulieren voor passagiers, gebruikt door gezondheidsinstanties om (snel) contact op te kunnen nemen met reizigers die tijdens hun reis mogelijk in contact zijn gekomen met het COVID-19-virus.

⁴ RIVM (2021, 1 maart). *Advies n.a.v. 102e OMT* [Brief aan de Directeur-Generaal Volksgezondheid (DGV)] (2021D09494). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D09494&did=2021D09494>.

Nederland en een antigeensneltest 4 uur voor vertrek naar Nederland. Voor de bemanning van vliegtuigen wordt een NAAT-test vereist voor vertrek, waarbij de bemanning na een negatieve NAAT-test gedurende 72 uur aan boord van een vliegtuig kan werken. Het advies van het RIVM voor reizigers die uit hoogrisicolanden naar Nederland komen is dat de verplichte antigeensneltest in plaats van in het land van herkomst, bij aankomst in Nederland op de luchthaven kan plaatsvinden. Voor transitpassagiers komt de verplichte antigeensneltest dan te vervallen. Voor de bemanning van vliegtuigen wordt geadviseerd om de termijn van 72 uur na afname van een NAAT-test niet te verlengen. Na 72 uur na de testafname neemt de kans toe dat iemand die besmet is met COVID-19 besmettelijk wordt en kan de veiligheid van collega's en passagiers minder gegarandeerd worden. Ook wordt geadviseerd om continu te monitoren hoeveel testen worden afgenomen bij reizigers en vliegend personeel en hoe vaak die positief zijn. Door deze registratie kan een beter beeld worden verkregen van de risico's van bepaalde reizigers.⁵

Op **3 maart** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) de Tweede Kamer over het verlengen van de huidige vliegverboden (zie de opsomming bij 1 maart) tot 1 april. Het vliegverbod voor vluchten uit Kaapverdië zal per 4 maart worden opgeheven. Beide besluiten zijn op verzoek van demissionair minister De Jonge, naar aanleiding van het OMT-advies van 1 maart en de besluitvorming in de Ministeriele Commissie COVID-19 (MCC) van 2 maart.⁶

Op **7 maart** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 103e OMT-bijeenkomst. Het OMT heeft zich gebogen over het vliegverbod voor het VK en de noodzaak van het instellen van een vliegverbod voor de Verenigde Arabische Emiraten (VAE). Het vliegverbod voor het VK is ingesteld om de import van de Britse variant te remmen en daarmee de verspreiding van deze variant in Nederland te beperken. Inmiddels komt deze variant bij meer dan 65% van de COVID-19-gevallen voor in Nederland en is het de dominante variant geworden. Eventuele import kan daarnaast ook uit vele andere landen dan het VK komen, gezien de verspreiding in Europa en andere westerse landen. Het vliegverbod voor het VK heeft daarom niet langer relevante invloed op de varianten in de epidemie in Nederland. Het OMT adviseert dat dit kan worden opgeheven, op voorwaarde dat het quarantaineadvies voor reizigers uit de VK strikt wordt nageleefd.

Wat betreft de VAE heeft het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM eind januari signalen gekregen dat de Zuid-Afrikaanse variant daar veel zou voorkomen en via de VAE verspreid wordt naar andere landen. In Nederland gaven toen wekelijks ongeveer dertig mensen bij een positieve test aan een recente reis naar de VAE te hebben gemaakt. Inmiddels is het aantal reizigers vanuit de VAE gedaald en in zes onderzochte monsters van deze reizigers werd de Zuid-Afrikaanse variant niet aangetroffen. Daarnaast is er al verspreiding in Nederland van deze variant en wordt die ook in de kiemsurveillance

⁵ RIVM (2021, 1 maart). *Aanvullend advies testen van reizigers en vliegend personeel van luchtvaartmaatschappijen* (2021D09496). URL:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D09496&did=2021D09496>.

⁶ Minister van IenW (2021, 3 maart). *Wijziging van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-167). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04108&did=2021D08954.

gevonden. Het OMT adviseert dat een vliegverbod voor Dubai/VAE daarom niet noodzakelijk is uit het oogpunt van virusbestrijding.⁷

Op **8 maart** stuurt demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer een brief over de maatregelen ter bestrijding van COVID-19, die gaan gelden vanaf 16 maart. Deze maatregelen zijn op diezelfde dag bekendgemaakt tijdens een persconferentie. Er vindt een aantal wijzigingen ten aanzien van reizen plaats, waarvan de belangrijkste is dat het advies om niet naar het buitenland te reizen wordt verlengd tot 15 april. Daarnaast zal op 9 maart het vlieg- en vaarverbod voor het VK worden opgeheven, naar aanleiding van het OMT-advies hieromtrent (zie 7 maart). De huidige testverplichtingen voor reizigers uit het VK blijven van kracht, met uitzondering van de sneltestverplichting voor vrachtwagenchauffeurs als deze korter dan 48 uur in het VK zijn geweest. Deze verplichting wordt opgeheven per 16 maart. Het dringende quarantaineadvies voor reizigers uit de VK en de andere vliegverboden blijven van kracht.

Verder worden een aantal 'technische knelpunten' in de uitvoering opgelost:

- De termijn voor het afnemen van de verplichte negatieve antigeensneltestuitslag voor vertrek (boarden) uit hoogrisicogebieden met het vliegtuig of boot wordt verlengd van 4 uur naar 24 uur.
- Transferpassagiers worden uitgezonderd op de verplichte antigeensneltest. De NAAT-testverplichting van maximaal 72 uur oud bij aankomst in Nederland blijft wel bestaan voor deze reizigers.
- Voor luchtvaartbemanning is de mogelijkheid toegevoegd om in plaats van een sneltest die is afgenomen maximaal 24 uur voor het aan boord gaan (conform de wijziging voor passagiers), te kiezen voor een NAAT-test met een geldigheid van maximaal 72 uur bij afname van de test. Deze testuitslag kan een bemanningslid gebruiken voor één of meerdere vluchten naar Nederland binnen deze termijn. Dit geldt ook voor de crew van ferry's.
- De uitzonderingen op het Europees inreisverbod voor zakenreizigers, studenten (kort verblijf), kennismigranten (kort verblijf), professionals uit de culturele en creatieve sector en buitenlandse partners in het kader van de regeling langeafstandsgeliefden zijn niet langer opgeschort.
- De autoriteiten van Saba en Sint Eustatius organiseren via een corridor regionale grensoverschrijdende reizen voor essentiële dienstverlening, waarbij strikte protocollen worden gehandhaafd, zoals die ook gelden voor de medische corridor.
- Op de Nederlandse luchthavens kan voor essentiële handelingen in het reisproces, waar reizigers geclusterd samenkomen, de veilige afstandsnorm van anderhalve meter op de luchthaven niet altijd worden geborgd, zoals bij de security controle en grensprocessen. Hiervoor is een uitzondering gemaakt in de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm). Door aanpassing van de Twm worden ook de bagagebanden en testlocaties voor uitgaande reizigers toegevoegd als uitzondering, voor zover deze op de luchthaven ingericht zijn.⁸

⁷ RIVM (2021, 7 maart). *Advies n.a.v. 103^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D09495). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D09495&did=2021D09495>.

⁸ Minister van VWS (2021, 8 maart). *Coronamaatregelen 8 maart 2021* [Kamerbrief] (25295-1032). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04334&did=2021D09493.

Op **15 maart** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 104e OMT-bijeenkomst. In het kader van het onderwerp 'Betekenis testen en mogelijke rol als bewijs van doorgemaakte infectie' omvat de adviesaanvraag van VWS onder meer een vraag met betrekking tot reizen, namelijk: "*Kan het OMT aangeven in hoeverre het advies ten aanzien van bewijs van doorgemaakte infectie ook van toepassing kan zijn op reizigers uit hoogrisicogebieden?*". Aangegeven wordt dat het kabinet namelijk graag de mogelijkheden zou verkennen om een recent bewijs van COVID-19-besmetting te accepteren als vervanging voor de verplichte negatieve NAAT-test voor reizigers uit hoogrisicogebieden. Het algemene advies van het OMT omtrent het bewijs van een doorgemaakte infectie is dat een geregistreerde positieve testuitslag bij de GGD (een RT-PCR of LAMP of antigeensneltest en/of (alleen) serologie) niet bruikbaar is als toegangsbewijs vanwege het niet uit te sluiten risico op transmissie van COVID-19 naar andere aanwezigen die geen bewijs van doorgemaakte infectie hebben maar een toegangsbewijs hebben verkregen op basis van een negatieve antigeensneltest. Het OMT adviseert dat voor reizen hetzelfde argument geldt en dat een geregistreerde positieve testuitslag niet bruikbaar is als 'bewijs voor veilig reizen' of als vervanging van de verplichte negatieve NAAT-test voor reizigers afkomstig uit hoogrisicogebieden.⁹

Op **17 maart** publiceert de Europese Commissie een voorstel voor een verordening met betrekking tot het zogenaamde 'digitale groene certificaat' (DGC). De Commissie stelt certificaten voor die in alle Europese lidstaten afgegeven en erkend worden. Het DGC kan gebruikt worden om: a) aan te tonen dat de houder gevaccineerd is (vaccinatiecertificaat); b) het resultaat en de datum van een NAAT- of snelle antigeen-test aan te tonen (testcertificaat); of c) te bevestigen dat de houder hersteld is van een COVID-19-besmetting na een positieve NAAT- of snelle antigeen-test (herstelcertificaat). Deze certificaten kunnen automatisch of op verzoek van een persoon worden afgegeven en dienen gratis te zijn.¹⁰

Op **22 maart** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 105e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS inzake reizen luidt als volgt: "*Het kabinet is in lijn met de OMT-adviezen van plan om verplichte quarantaine in te voeren voor reizigers uit hoogrisicogebieden volgens de risico-inschatting van het RIVM (landen binnen de EU) en de veilige landenlijst van de EU (landen buiten de EU). Het kabinet wil graag weten of deze maatregel de ruimte geeft om andere maatregelen voor reizigers los te laten.*" Het kabinet stelt in dat licht de vraag of de epidemiologische risico's van reizen van en naar hoogrisicogebieden voldoende gemitigeerd zijn wanneer er een verplichte quarantaine van 10 dagen geldt (met de mogelijkheid deze te beëindigen met een negatieve testuitslag na 5 dagen), en er een verplichte negatieve NAAT-testuitslag uiterlijk 72 uur voor aankomst in Nederland wordt afgenomen, voor alle reizigers die terugkeren uit hoogrisicogebieden. Daarbovenop zou een antigeentestverplichting (naast de NAAT-testverplichting) alleen gelden voor passagiers uit hoogrisicogebieden waar de epidemiologische situatie bijzonder zorgelijk is, bijvoorbeeld vanwege daar aangetroffen zorgwekkende varianten. Vlieg- en aanmeerverboden worden alleen ingesteld als de epidemiologische situatie volgens het RIVM in een land bijzonder zorgelijk is. Het OMT wordt tenslotte de vraag gesteld in

⁹ RIVM (2021, 15 maart). *Advies n.a.v. 104e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D10797). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D10797&did=2021D10797>.

¹⁰ Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele vaccinatie-, test- en herstelcertificaten teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te vergemakkelijken (digitaal groen certificaat) (COM (2021) 130).

hoeverre de epidemiologische situatie in het binnen- en buitenland aanleiding geeft om het advies 'blijf in Nederland', dat geldt tot 15 april, te verlengen tot medio mei.

Het OMT geeft aan bij haar mening te blijven dat de import van nieuwe mutantvirussen (en zeker VOC's) zoveel mogelijk moet worden tegengegaan. Een combinatie van het negatief testen voorafgaand aan de reis, en een quarantaineperiode na de reis kan er volgens het OMT zorg voor dragen dat men tijdens en na de reis anderen niet besmet. De testen dienen zo kort mogelijk voor vertrek te worden afgenomen, waarbij de voorkeur uitgaat naar een combinatie van een NAAT-test en een antigeensneltest kort voor vertrek. Op dit moment worden twee testen vereist voor vertrek naar Nederland. Indien de voorkeur uitgaat naar het vereisen van één test dan zou een test met een hoge sensitiviteit het meest aangewezen zijn, maar een NAAT-test vlak voor vertrek is niet altijd mogelijk. Een test met een lagere sensitiviteit (antigeensneltest) vlak voor vertrek heeft dan de voorkeur, maar ook dit blijkt vaak moeilijk realiseerbaar. Alleen een NAAT-test voor vertrek is voldoende effectief als de maximale afnametermijn voor aankomst in Nederland kan worden teruggebracht naar 48 uur. Dit beperkt dan ook de kans dat iemand, die aanvankelijk negatief test, alsnog besmettelijk wordt tijdens de reis. Als de maximale termijn voor de afname van de NAAT-test niet teruggebracht kan worden tot minder dan 48 uur voor aankomst in Nederland dan wordt geadviseerd om de eis voor een antigeensneltest voor vertrek te handhaven. Als het alleen mogelijk is een antigeensneltest uit te voeren voor vertrek, zou de NAAT-test bij aankomst in Nederland afgenomen moeten worden. Een negatief resultaat laat dan overigens onverlet dat men in quarantaine moet gaan.

Om import van VOC's te voorkomen uit landen met een aanzienlijk hogere incidentie¹¹ daarvan dan in Nederland, is het OMT van mening dat de huidige vliegverboden gehandhaafd dienen te blijven, zolang de VOC's hier weinig voorkomen. Dit beleid kan heroverwogen worden als de verplichte quarantaine nageleefd wordt. Het OMT adviseert om niet buiten Nederland te reizen zolang de quarantaine na terug- of aankomst in Nederland niet strikt wordt nageleefd, de bescherming van kwetsbare groepen tegen COVID-19 door vaccinatie nog onvoldoende op niveau is, en de situatie in de landen waarnaar en waarvan gereisd wordt niet onder controle is (dalende incidentie, reproductiegetal onder de 1). Het OMT adviseert daarom om het advies 'blijf in Nederland' te verlengen tot minimaal medio mei.¹²

Op **23 maart** stuurt demissionair minister De Jonge een stand van zakenbrief COVID-19 naar de Tweede Kamer. Hierin wordt aangegeven dat het kabinet voorzichtig vooruitkijkt naar een zomerperiode waarin er hopelijk op een veilige manier naar veel Europese landen gereisd kan worden. Op dit moment geeft de epidemiologische situatie in zowel Nederland als de EU echter aanleiding om het reisadvies 'blijf in Nederland' te verlengen tot en met 15 mei. De minister geeft daarnaast aan dat het kabinet de afgelopen maanden verschillende maatregelen heeft genomen om reizen te ontmoedigen en noodzakelijke reizen veiliger te maken. De wens van het kabinet is om dit pakket aan maatregelen te herijken zodat deze meer in lijn komt te liggen met de maatregelen op het gebied van

¹¹ Incidentie: het percentage van aantal nieuwe gevallen met een ziekte of verschijnsel dat voorkomt in een populatie, gedurende een bepaalde periode.

¹² RIVM (2021, 22 maart). *Advies n.a.v. 105^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D10798). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D10798&did=2021D10798>.

reizen zoals genoemd in de Europese Raadsaanbevelingen.¹³ Het OMT heeft hierover advies uitgebracht en het kabinet zal de Tweede Kamer hierover op korte termijn nader informeren. Het OMT is daarnaast gevraagd of het noodzakelijk is om de vliegverboden voor Zuid-Amerika en Zuid-Afrika te handhaven. Het kabinet zal op korte termijn besluiten over het al dan niet verlengen van de vliegverboden, die nu tot 1 april gelden.

In zijn stand van zakenbrief geeft de minister daarnaast aan dat er in april een beperkt aantal pilots vakantiereizen uitgevoerd zullen worden, om goed voorbereid te zijn op het moment dat de reisbeperkingen versoepeld worden. Het plan is om in een tweede fase ook pilotreizen met andere vervoersmodaliteiten zoals auto, trein of bus uit te voeren. Met de uitvoering van pilotreizen worden voor de hele reis- en vervoersbranche nieuwe inzichten verkregen en data verzameld onder welke condities er in coronatijd veilig en verantwoord gereisd kan worden. Over de proefcorridor Atlanta-Amsterdam¹⁴ vertelt de minister dat de corridor succesvol is geweest en heeft bijgedragen aan de vormgeving van het test- en quarantainebeleid zoals dit nu geldt voor vliegvluchten uit hoogrisicogebieden. De sectorpartijen hebben echter onlangs aangegeven per 27 maart te stoppen met het aanbieden van corridorvluchten tussen Atlanta en Amsterdam. Dit omdat er, door het huidige test- en quarantainebeleid, vrijwel geen verschil meer is met de reguliere vluchten vanuit hoogrisicogebieden en dat zich vertaalt in lage reizigersaantallen op de corridorvluchten.

Verder meldt de minister dat de grensweigering van derdelanders zonder NAAT-test wordt opgeschort per 31 maart. Vanaf 15 december (2020) zijn derdelanders reizend van buiten de EU/Schengen, die uitgezonderd zijn op het EU-inreisverbod, verplicht een negatieve NAAT-test te tonen bij inreizen. Sinds 29 december (2020) geldt deze verplichting voor alle reizigers vanuit hoogrisicogebieden en worden alle passagiers hierop gecontroleerd door de luchtvaartmaatschappijen. Voor derdelanders doet de Koninklijke Marechaussee een aanvullende controle hierop als voorwaarde voor het EU-inreisverbod. Indien een reiziger deze test niet heeft, kan hem of haar de toegang tot Nederland ontzegd worden. Sinds de ingang van deze maatregel op 15 december zijn geen gevallen bekend van reizigers die de toegang tot Nederland zijn geweigerd omdat ze niet voldoen aan de NAAT-testverplichting. De mensen die geweigerd zijn, zijn geweigerd omdat ze niet voldeden aan andere voorwaarden van het EU-inreisverbod. Op grond van het voorgaande heeft de extra controle en de aanvullende voorwaarde van de NAAT-testuitslag geen toegevoegde waarde meer in het kader van het EU-inreisverbod voor Nederland, aangezien alle passagiers uit hoogrisicogebieden al op grond van de Twm in bezit moeten zijn van een negatieve testuitslag.

Tenslotte informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de invoering van de quarantaineplicht voor inreizigers uit hoogrisicogebieden en het wetsvoorstel daaromtrent. Naar aanleiding van de internetconsultatie van het wetsvoorstel wordt onder meer uitgewerkt hoe toezicht en handhaving worden vormgegeven. Ook wordt een digitale vorm van quarantaineverklaringen ontwikkeld waarbij de ambitie van de minister is die zo

¹³ Aanbeveling (EU) 2020/912 van de Raad van 30 juni 2020 over de tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen naar de EU en de mogelijke opheffing van die beperking; Aanbeveling (EU) 2020/1475 van de Raad van 13 oktober 2020 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije verkeer in reactie op de COVID-19-pandemie.

¹⁴ Een *travel corridor* tussen Atlanta en Amsterdam om veilig reizen mogelijk te maken voor groepen reizigers die uitgezonderd zijn van het EU-inreisverbod. Zie ook 4 december 2020 en 2 februari 2021, tijdschrift Vliegverkeer en Toerisme tweede tijdvak.

spoedig en liefst bij invoering van de wet operationeel te hebben. Het wetsvoorstel zal naar de Raad van State gestuurd worden voor advies. Na het verwerken van dat advies wordt het wetsvoorstel medio april naar de Tweede Kamer worden gezonden. De minister streeft naar de inwerkingtreding op 1 mei 2021, maar geeft aan daarbij afhankelijk te zijn van behandeling van het voorstel in de Tweede Kamer en in de Eerste Kamer.¹⁵ Zie verder onder 13 april.

Op **26 maart** sturen demissionair ministers De Jonge en Grapperhaus (Justitie en Veiligheid, JenV) de Tweede Kamer een brief over de kabinetsappreciatie op het voorstel van de Europese Commissie omtrent het DGC.¹⁶ Het kabinet meent dat een Europees COVID-19 statusbewijs kan bijdragen aan het vrije verkeer van personen, het versterken van de Europese interne markt en het beheerst heropenen van de internationale economie en samenleving. Een dergelijk statusbewijs mag echter volgens het kabinet niet discrimineren of leiden tot vaccinatiedwang. Het voorstel is hiermee volgens het kabinet in lijn. Wel zal het kabinet zich ervoor inzetten dat het element van non-discriminatie nog duidelijker wordt benoemd in de verordening.¹⁷

Op **31 maart** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga (IenW) de Tweede Kamer over het besluit de huidige vliegverboden voor vliegverkeer uit het VK, Zuid-Afrika, Dominicaanse Republiek, Brazilië, Argentinië, Bolivia, Chili, Colombia, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay en Venezuela, aflopend op 1 april, te verlengen tot 15 april. Demissionair minister De Jonge heeft hiertoe verzocht op basis van het 105e OMT-advies (zie 22 maart) en de besluitvorming in de MCC van 26 maart. Bij zijn verzoek heeft demissionair minister De Jonge aangegeven dat tijdens de MCC van 13 april opnieuw per land bezien kan worden of voorzetting van de vliegverboden noodzakelijk blijft. Om hier een goede beoordeling van te geven, zal de demissionair minister De Jonge het RIVM verzoeken een landenspecifiek advies te geven. De hiervoor benodigde informatie zal de minister (voor zover beschikbaar) via het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) opvragen bij de Nederlandse posten in de verschillende landen.¹⁸

¹⁵ Minister van VWS (2021, 23 maart). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1063). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04871&did=2021D10796.

¹⁶ Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele vaccinatie-, test- en herstelcertificaten teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te vergemakkelijken (digitaal groen certificaat) (COM (2021) 130).

¹⁷ Ministers van VWS en JenV (2021, 26 maart). *Kabinetsappreciatie Digital Green Pass* [Kamerbrief] (22112-3068). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05035&did=2021D11113.

¹⁸ Minister van IenW (2021, 31 maart). *Wijziging van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-168). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05186&did=2021D11445.

2. April 2021

Op **12 april** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 108e OMT-bijeenkomst. Betreffende het onderwerp reizen is de adviesaanvraag van VWS als volgt: *"Er geldt een testverplichting voor luchtvaartcrew die vanuit een hoogrisicogebied naar Nederland vliegt. Op dit moment is vrijwel de hele wereld aangewezen als hoogrisicogebied, dus geldt de testverplichting voor crew voor vluchten uit vrijwel alle landen. Nederland wijkt op dit punt af van de Europese Raadaanbeveling en van aanbevelingen van de ICAO (International Civil Aviation Organization, Internationale Burgerluchtvaartorganisatie). Hoe kijkt het OMT aan tegen een wijziging van deze verplichting waardoor de testverplichting alleen geldt voor crew die vliegt vanuit landen met een zeer hoge incidentie en/of aanwezigheid van VOC's?"*

Het OMT geeft aan terughoudend te zijn in het maken van onderscheid tussen hoogrisico en zeer hoogrisico op basis van incidenties en circulatie van VOC's. Wat betreft incidenties blijken binnen landen vaak belangrijke regionale verschillen te bestaan, hetgeen risico-inschatting voor luchthavens lastig maakt, omdat het verzorgingsgebied van een luchthaven, zeker de luchthavens met internationale en intercontinentale vluchten, regio-overstijgend is. Bovendien is de incidentie ook afhankelijk van het lokale testbeleid dat vaak verschilt tussen landen. Daarnaast is veelal onvoldoende betrouwbare informatie over circulatie van VOC's in landen beschikbaar, omdat de mogelijkheden voor sequentieanalyses in landen verschilt. Het OMT adviseert daarom het testbeleid voor luchtvaartcrew niet te veranderen en geen onderscheid te maken tussen reizen naar hoogrisicolanden en zeer hoogrisicolanden vanwege zeer hoge incidentie en/of aanwezigheid van VOC's. Indien in de toekomst crewleden gevaccineerd zijn, kan het testbeleid voor gevaccineerde crewleden volgens het OMT opnieuw tegen het licht worden gehouden met in achtneming van de mate van de reductie van besmettelijkheid van gevaccineerde personen. Wel ziet het OMT als alternatief voor het huidige testen van luchtvaartcrew voorafgaand aan de reis en bij terugkomst, het los van de reizen bij herhaling frequent, periodiek testen (3 keer per week) door middel van PCR-tests.¹⁹

Ook op **12 april** brengt het RIVM advies uit naar aanleiding van de vraag van VWS om een landspecifieke beoordeling te geven voor de landen in Zuid-Amerika waarvoor de vliegverboden nu gelden. Het RIVM geeft aan dat door de beperkte beschikbare informatie over de verspreiding van de P.1-variant (Braziliaanse variant) in Zuid- en Midden-Amerika, een landspecifieke afweging niet mogelijk is. In lijn met het eerdere OMT-advies van 22 maart is het huidige advies dat de huidige vliegverboden gehandhaafd dienen te blijven, om import van VOC's te voorkomen uit landen met een aanzienlijk hogere incidentie daarvan dan in Nederland. Zolang de VOC's hier weinig voorkomen, wordt geadviseerd om het huidige beleid te continueren. Dit beleid kan heroverwogen worden als de verplichte quarantaine wordt nageleefd.²⁰

Op **13 april** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer middels een stand van zakenbrief COVID-19. In reactie op het 108e OMT-advies geeft de minister aan

¹⁹ RIVM (2021, 12 april). *Advies n.a.v. 108e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D12975). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D12975&did=2021D12975>.

²⁰ RIVM (2021, 12 april). *Advies vliegverboden Zuid- en Midden-Amerika* [Bijlage bij Stand van zakenbrief COVID-19 13 april 2021] (25295-1105). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974.

dat het kabinet het advies aangaande reizen overneemt en de huidige testverplichting voor crewleden dus blijft gelden. In reactie op het advies van het RIVM met betrekking tot vliegverboden in Zuid- en Midden-Amerika verlengt het kabinet de geldende vliegverboden. Over de pilots 'veilig en verantwoord vakantiereizen' meldt de minister dat de eerste pilotreis naar Rhodos op 12 april vertrokken is. Het gaat hier om een reis in een sterk gecontroleerde en gemonitorde setting en waarin reizigers hun resort niet mogen verlaten. Deze reis kan worden beschouwd als een nulmeting. Begin mei zal een tweede pilotreis naar Gran Canaria worden uitgevoerd. Het gaat hier om een reis met meer vrijheden voor de reiziger. Deze zal meer inzicht geven in hoe reizigers zich feitelijk gedragen op vakantie. De minister geeft aan dat de overheid de reis *last minute* kan annuleren (de noodknop indrukken) in geval van: 1) een zeer hoog besmettingsniveau in het land van bestemming; 2) signalen van verspreiding van een gevaarlijke virusvariant; of 3) bij tegenvallende resultaten van de reis naar Rhodos.

Voor wat betreft het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' geeft de minister aan dat het advies van de Raad van State op 7 april is ontvangen en dat het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gezonden, na het verwerken van dat advies. De minister vertelt dat een ingevulde quarantaineverklaring door de inreiziger en het bezit van een negatieve testverklaring onderdeel zijn van het wetsvoorstel. Deze verklaringen worden steekproefsgewijs gecontroleerd bij binnenkomst in Nederland. Ook kan controle plaatsvinden of de inreiziger zich daadwerkelijk op het quarantaine-adres bevindt. De vormgeving van de quarantaineverklaring en de controle na inreizen via lucht, weg, water en spoor worden uitgewerkt en zijn opgenomen in de memorie van toelichting van het wetsvoorstel.²¹

Op **14 april** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga van IenW de Tweede Kamer over het verlengen van de huidige vliegverboden die aflopen op 15 april (zie 31 maart voor een opsomming van de landen waarvoor dit geldt). Op basis van het op 12 april uitgebrachte RIVM-advies en de besluitvorming van de MCC van 13 april heeft demissionair minister De Jonge verzocht om de huidige vliegverboden te verlengen tot 1 mei.²²

Op **16 april** wordt het wetsvoorstel 'Wijziging van de Wpg vanwege de invoering van aanvullende maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van COVID-19' (kort: wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers') ingediend bij de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel worden aanvullende maatregelen genomen ten opzichte van de bestaande maatregelen die gelden voor reizigers uit door de minister van VWS aangewezen hoogrisicogebieden. Het wetsvoorstel voert een algemene thuisquarantaineplicht in voor reizigers die naar Europees Nederland reizen vanuit een hoogrisicogebied. Het biedt ook de mogelijkheid om zo'n quarantaineplicht ook voor Caribisch Nederland in te voeren. Daarnaast regelt het voorstel dat reizigers die in een hoogrisicogebied verbleven en met eigen vervoer naar Nederland

²¹ Minister van VWS (2021, 13 april). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1105). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z05878&did=2021D12974.

²² Minister van IenW (2021, 14 april). *Wijziging van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-169). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06009&did=2021D13313.

komen verplicht kunnen worden om een negatieve testuitslag te hebben. Nu geldt dit alleen nog voor reizigers die gebruik maken van bedrijfsmatig personenvervoer.²³ Zie verder onder 11 mei.

Op **25 april** geeft het RIVM advies af over reizen van en naar India. In Nederland is in week 14 (5 april t/m 11 april) twee keer (voor het eerst) de Indiase variant B.1.617.1 aangetroffen in de kiemsurveillance. Beide in Nederland vastgestelde cases hadden een recente reishistorie naar India. De WHO (*World Health Organization*, Wereldgezondheidsorganisatie) bestempelt deze variant niet als VOC. Het OMT benadrukt dat het essentieel is en blijft dat alle reizigers vanuit het buitenland, ook degenen uit India, zich strikt aan de afgesproken, generieke maatregelen houden (zoals testen voor vertrek naar Nederland, een antigeentest vlak voor boarden, niet reizen bij een positief testresultaat, onverwijld in quarantaine gaan bij aankomst in Nederland en testen op dag 5). Maatregelen, zoals een algeheel vluchtverbod, dat ook vrachtluchten en medische transporten raakt, en gericht is op één specifiek land en alleen van toepassing is op luchtverkeer acht het OMT aanzienlijk minder effectief dan strikte uitvoer van de generieke maatregelen om import van virusvarianten te voorkomen in Nederland. In het geval dat de generieke maatregelen (nog) niet geëffectueerd kunnen worden, en mogelijkheid van handhaving ontbreekt, acht het OMT een algeheel reis- dan wel vluchtverbod op z'n plaats, in afwachting van strikte uitvoer en handhavend toezicht op dergelijke maatregelen. Echter, de voorkeur gaat hier volgens het OMT niet naar uit omdat dit het vervoer over land na aankomst elders, onaangeraakt laat: een vliegverbod kan als een slot op de voordeur fungeren terwijl de ramen en achterdeur openstaan. Dit is ook reden dat het OMT een EU-brede aanpak van deze problematiek nadrukkelijk onderschrijft.²⁴

Ook op **25 april** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga (IenW) de Tweede Kamer over het vliegverbod dat ingesteld wordt voor passagiersvluchten uit India, naar aanleiding van het verzoek hiertoe van demissionair minister De Jonge op basis van het advies van het RIVM van diezelfde dag, 25 april. Het vliegverbod treedt op 26 april in werking en geldt tot 1 mei. Het vliegverbod loopt daarmee gelijk op met de huidige vliegverboden voor Zuid-Afrika en Zuid-Amerika.²⁵

Op **26 april** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 110e OMT-bijeenkomst. De adviesvraag van VWS luidt of het deze week door het ECDC (*European Centre for Disease Prevention and Control*, Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding) gepubliceerde advies²⁶ over maatregelen bij volledig gevaccineerde personen gevolgen heeft voor onder andere de maatregelen/adviezen ten aanzien van reizen. Het OMT geeft aan dat naar inzicht van het ECDC voor reizigers, ongeacht de vaccinatiestatus, tijdens de

²³ Aanvullende maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van COVID-19 (2021, 16 april) (35808-2) [Wetsvoorstel]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?id=2021Z06333&dossier=35808>. Zie verder onder 11 mei.

²⁴ RIVM (2021, 26 april). *Advies n.a.v. 110e OMT, Addendum: Advies ten aanzien van reizen naar India* [Brief aan de DGV] (2021D15593). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D15593&did=2021D15593>.

²⁵ Minister van IenW (2021, 25 april). *Vliegverbod India per 26 april 2021 per 18:00 uur* [Kamerbrief] (24804-170). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z06971&did=2021D15441.

²⁶ ECDC (2021, 21 april). *Interim guidance on the benefits of full vaccination against COVID-19 for transmission and implications for non-pharmaceutical interventions* [Technisch rapport].

reis de basismaatregelen en het verplichte gebruik van mondneusmaskers blijven gelden. Het ECDC geeft in overweging om voor gevaccineerde reizigers een uitzondering te maken ten aanzien van het testbeleid voor en na de reis en/of de quarantainemaatregelen na aankomst. Het is echter noodzakelijk dat er dan eerst duidelijkheid komt over een (Europees) vaccinatiepaspoort.²⁷

Op **29 april** adviseert het RIVM, op aanvraag van VWS, over de verlenging van vliegverboden in verband met de dreiging van zorgelijke varianten. De vraag van VWS aan het RIVM is of het RIVM op basis van de beschikbare informatie over de epidemiologische situatie in de landen waarvoor het vliegverbod geldt (Zuid-Afrika, Argentinië, Bolivia, Brazilië, Chili, Colombia, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay, Venezuela en India) aan kan geven of, en zo ja voor welke landen, verlenging van het vliegverbod geadviseerd wordt. Het RIVM geeft aan dat de dreiging van de zorgelijke varianten uit deze gebieden en de zorg dat deze varianten zich verder verspreiden in Nederland door reizigers nog steeds actueel is. Het RIVM geeft aan dat er aanwijzingen zijn dat de opvolging van het dringende quarantaineadvies op dit moment slecht wordt nageleefd en dat weinig reizigers uit hoogrisicolanden zich na dag 5 laten testen. De bundel van de geldende generieke maatregelen (testen voor vertrek naar Nederland, antigeentest vlak voor boarden, niet reizen bij positief testresultaat, onverwijld in quarantaine en laten testen op dag 5) geeft volgens het RIVM de beste garantie dat virusvarianten uit het buitenland niet worden geïntroduceerd of in ieder geval geen kans krijgen om zich verder te kunnen verspreiden in Nederland. In aansluiting op eerder advies van het RIVM van 12 april wordt geadviseerd om zolang quarantaineadviezen slecht worden nageleefd en een goed gemonitorde verplichte quarantaine voor reizigers uit landen waar zorgelijke virusvarianten veel voorkomen niet is gerealiseerd, de geldende vliegverboden te handhaven.²⁸

Op **30 april** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga (IenW) de Tweede Kamer over het verlengen van de huidige vliegverboden, die aflopen op 1 mei, tot 15 mei. Demissionair minister De Jonge heeft hiertoe verzocht op basis van het RIVM-advies van 29 april, waarin geadviseerd werd de geldende vliegverboden te handhaven.²⁹

²⁷ RIVM (2021, 26 april). *Advies n.a.v. 110^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D15593). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D15593&did=2021D15593>.

²⁸ RIVM (2021, 29 april). *Advies verlenging vliegverboden i.v.m. dreiging zorgelijke virusvarianten*.

²⁹ Minister van IenW (2021, 30 april). *Wijziging van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-171). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07320&did=2021D16146.

3. Mei 2021

Op **4 mei** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de mogelijke inzet van vaccinatiebewijzen, voor nationale toepassing en in internationaal verband. De minister geeft aan dat hij voor de toepassing van vaccinatiebewijzen op dit moment drie mogelijkheden ziet: 1) Voor inkomende reizigers, als mogelijke vrijstelling op de quarantaineplicht of mogelijk de verplichte negatieve test voor reizigers uit hoog-risicogebieden (al dan niet als onderdeel van het DGC); 2) Voor uitgaande reizigers, wanneer zij een vaccinatiebewijs nodig hebben ten behoeve van een internationale reis (al dan niet als onderdeel van het DGC); en 3) Binnen Nederland, als alternatief voor een testbewijs indien verplicht voor toegang tot bepaalde activiteiten en voorzieningen in Nederland (gelijkstelling).³⁰

Op **11 mei** wordt het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' aangenomen in de Tweede Kamer, op onderdelen gewijzigd door de aanneming van een vijftal amendementen, waaronder om in het voorliggend wetsvoorstel duidelijkere kaders op te nemen welke vormen van hoogrisicogebieden er zijn.³¹ Tijdens de plenaire vergadering wordt een drietal moties aangenomen over het pas opheffen van vliegverboden na advies van het OMT en overleg met buurlanden en Frankrijk, over een veilige quarantaineverblijfplaats voor arbeidsmigranten en over een uitzondering op de quarantaineplicht voor gevaccineerden indien zij geen groot risico blijken.³² Zie verder onder 25 mei.

Ook op **11 mei** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer middels een stand van zakenbrief COVID-19. Demissionair minister De Jonge geeft in deze brief aan dat sinds half december 2020 een generiek negatief reisadvies van kracht is voor reizen naar het buitenland. Voor alle Nederlanders gold het advies 'blijf in Nederland, ga niet op reis en reis alleen bij ernstige familieomstandigheden of voor werk dat echt niet uitgesteld kan worden en waarbij fysieke aanwezigheid noodzakelijk is'. De minister geeft aan dat nu de epidemiologische situatie in veel EU-landen aan het verbeteren is, en ook in Nederland de eerste tekenen gezien worden van een verbeterende situatie, het kabinet perspectief wil bieden richting de zomer. Het kabinet heeft daarom besloten het generiek negatief reisadvies per 15 mei op te heffen. Vanaf dat moment wordt teruggegaan naar een landenspecifiek reisadvies en wordt de risicobeoordeling dus per land gemaakt. Het RIVM maakt elke week een risicobeoordeling op basis van de gezondheidssituaties in de EU-landen. Hierbij baseren zij zich op de informatie die de landen aanleveren bij het ECDC. Daarnaast kijkt het RIVM ook naar andere indicatoren, bijvoorbeeld de trend van besmettingen en of er uit de in Nederland afgenomen testen blijkt dat veel besmette personen in de twee weken daarvoor in een bepaald land zijn geweest. Voor de landen buiten de EU wordt de Europese veilige landenlijst gevolgd. Niet-noodzakelijke reizen, zoals vakanties, zijn mogelijk naar landen die na 15 mei een groen of geel reisadvies

³⁰ Minister van VWS (2021, 4 mei). *Stand van zaken vaccinatiebewijzen* [Kamerbrief] (25295-1176). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07442&did=2021D16402.

³¹ 35808-19 Amendement Bikker; 32808-32 Gewijzigd amendement Paternotte/Kuiken; 35808-15 Amendement Bikker c.s.; 35808-33 Nader gewijzigd amendement Bikker/Kuiken; 35808-20 Amendement Kuiken.

³² 35808-21 Motie Paternotte c.s.; 35808-35 Gewijzigde motie Bikker c.s.; 35808-24 Motie Aukje de Vries/Palland.

hebben. Vanaf 15 mei kan op de website van BZ of in de reis app worden nagegaan welke landen dit zijn.

Daarnaast geeft de minister aan dat in het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' en de bijbehorende ministeriële regeling uitzonderingscategorieën zijn opgenomen op de quarantaineplicht voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden. Het kabinet heeft besloten deze uitzonderingen over te nemen voor het dringend advies tot thuisquarantaine dat geldt voor reizigers uit hoogrisicogebieden. Voor grensverkeer zijn de uitzonderingen nu beperkt. Om de problemen die zich hierdoor voordoen in de grensregio's te verzachten, worden deze categorieën nu uitgebreid. Er zal onder meer een uitzondering voor korte bezoeken (minder dan 12 uur) gelden, naast de al bestaande uitzondering voor grenswerkers, grensstudenten en grensscholieren. De precieze uitzonderingen en de voorwaarden die daarbij gelden zullen worden gemeld op rijksoverheid.nl.

Ook geeft de minister aan dat het kabinet besloten heeft om per 15 mei de uitzonderingsgronden bij het EU-inreisverbod³³ van enkele categorieën aan te passen. Het betreft de volgende aanpassingen:

- Onder familiebezoek vanwege zwaarwegende omstandigheden kunnen grootouders worden geschaard die voor het bezoeken van hun pasgeboren kleinkind naar Nederland kunnen reizen. Verder wordt het mogelijk dat eerste- en tweedegraadsfamilieleden van personen die ernstig ziek zijn naar Nederland kunnen reizen, dit was alleen mogelijk bij terminaal zieke familieleden in Nederland. Ook komt er een generieke regeling voor gescheiden ouders uit derde landen die een bezoek willen brengen aan hun kind.
- De lange afstandsregeling geliefden wordt aangepast door ook de groep die na ingang van het EU-inreisverbod (18 maart 2020) een relatie is aangegaan onder de regeling te scharen. De regeling wordt ook toegankelijk voor partners van in Nederland woonachtige Britse burgers die onder het terugtrekkingsakkoord vallen.
- Personen die in bezit zijn van een kennisgevingsbrief van de IND voor lang verblijf worden gelijkgesteld aan personen die in het bezit zijn van een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) en op basis daarvan worden zij onder de huidige lijst van de uitzonderingscategorieën geschaard.
- De doelgroep zeevarenden wordt uitgebreid met zeevarenden van commerciële schepen met een lengte van meer dan 24 meter.
- Het inreisquotum voor zakenreizigers wordt verhoogd van 1.000 naar 1.500 zakenreizigers per maand.

Tenslotte geeft de minister aan dat de EU-lidstaten op 5 mei hebben besloten om het EU-inreisverbod voor niet-essentiële reizen van ingezetenen van Israël op te heffen. De implementatie van dit besluit is aan de lidstaten. Hoewel Nederland terughoudend is met het toevoegen van landen aan de veilige lijst, zal deze aanbeveling, aangezien de volksgezondheidssituatie in Israël dit toelaat, overgenomen worden. Het kabinet heeft besloten dat het inreisverbod naar Nederland voor reizigers met bestendig verblijf in Israël

³³ Op 18 maart 2020 heeft Nederland in navolging van de aanbevelingen van de Europese Commissie een inreisbeperking ingesteld voor niet-noodzakelijke reizen van personen vanuit derde landen naar alle EU- en Schengenlidstaten om verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Om de gevolgen van de inreisbeperking tot het noodzakelijke minimum te beperken, voorziet het EU-inreisverbod in uitzonderingen voor specifieke categorieën van reizigers met een essentiële functie of behoefte.

per 15 mei wordt opgeheven. Gelijktijdig zal ook de testverplichting en het dringend advies tot thuisquarantaine voor reizigers uit Israël worden opgeheven.³⁴

Op **12 mei** brengt het RIVM advies uit, na aanvraag door VWS. De vraag van VWS is of het RIVM op basis van de beschikbare informatie over de epidemiologische situatie in de landen waar het huidige vliegverbod voor geldt (Zuid-Afrika, Argentinië, Bolivia, Brazilië, Chili, Colombia, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay, Venezuela en India) aan kan geven of, en zo ja voor welke landen, verlenging van de vliegverboden geadviseerd wordt. In aansluiting op het eerdere advies van het RIVM van 29 april wordt geadviseerd om zolang de quarantaineadviezen slecht worden nageleefd en een goed gemonitorde verplichte quarantaine voor reizigers uit landen waar zorgelijke virusvarianten veel voorkomen niet is gerealiseerd, de geldende vliegverboden te handhaven.³⁵

Op **14 mei** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga van IenW de Tweede Kamer over de vliegverboden voor vliegverkeer uit India, Zuid-Afrika, Dominicaanse Republiek, Brazilië, Argentinië, Bolivia, Chili, Colombia, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, Panama, Paraguay, Peru, Suriname, Uruguay en Venezuela, welke op 15 mei aflopen. Demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga geeft aan dat bij de uitvoering van het vliegverbod is gebleken dat het verbod in de praktijk onevenredig zware gevolgen heeft voor personen die niet daarvan zijn uitgezonderd, maar als gevolg van schrijnende omstandigheden een dringende behoefte hebben direct naar Nederland te kunnen reizen. Het gaat om personen die om zwaarwegende familierechten, zoals het bezoeken van een begrafenis of van terminaal zieke familieleden in de eerste of tweede graad, dan wel om andere zwaarwegende (humanitaire) redenen Nederland moeten aandoen. Personen uit derde landen die om dwingende gezinsredenen of om andere humanitaire redenen reizen, zijn bij de toepassing van de Schengengrenscodes wel uitgezonderd van de Schengen-inreisbeperkingen (Europees inreisverbod).

Op basis van het advies van het RIVM van 12 mei en gelet op voorgaande, heeft demissionair minister De Jonge verzocht aan demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga om de vliegverboden op de genoemde bestemmingen te verlengen tot 1 juni en de uitzonderingen op het vliegverbod voor wat betreft het vervoer van personen die om zwaarwegende familierechten dan wel om andere zwaarwegende (humanitaire) redenen naar Nederland reizen, uit te breiden en aan te sluiten op de bestaande praktijk voor personen die om deze redenen uit derde landen reizen en wel zijn uitgezonderd van de Schengen-inreisbeperkingen.³⁶

Op **18 mei** informeert demissionair minister Grapperhaus van JenV de Tweede Kamer, mede namens demissionair minister De Jonge, over de kabinetsappreciatie van het voorstel van de Europese Commissie tot herziening van Raadsaanbeveling 2020/912. Het doel van Raadsaanbeveling 2020/912 is het beter coördineren van COVID-19-maatregelen

³⁴ Minister van VWS (2021, 11 mei). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1179). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z07853&did=2021D17237.

³⁵ RIVM (2021, 12 mei). *Advies verlenging vliegverboden i.v.m. dreiging zorgelijke virusvarianten*.

³⁶ Minister van IenW (2021, 14 mei). *Wijziging van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-172). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z08026&did=2021D17641.

voor reizen naar de EU. De Raadsaanbeveling beschrijft de voorwaarden voor het toepassen van een gemeenschappelijk EU-inreisverbod en specificeert mogelijkheden voor lidstaten om aanvullende maatregelen te treffen, zoals het vragen van een negatieve PCR-test voor reizigers. De grondhouding van het kabinet over het voorstel is positief. Het kabinet steunt de voorgestelde verhoging van de incidentiedrempel (van 25 per 100.000 personen naar 75 per 100.000 over een periode van 14 dagen). De verhoging van de incidentiedrempel moet volgens het kabinet dan wel in de herziening worden gelijkgetrokken met Raadsaanbeveling 2020/1475³⁷, zodat personen woonachtig buiten de EU niet minder streng worden behandeld dan personen die woonachtig zijn binnen de EU. Ten aanzien van de veilige landenlijst zou het kabinet ook graag zien dat de vaccinatiegraad wordt meegewogen. Het kabinet kan zich daarnaast vinden in het voorstel van de Commissie om het ECDC op regelmatige basis een situatieschets inzake virusvarianten te laten verspreiden en het feit dat het ECDC verantwoordelijk is voor de cijfers, om noodzakelijke betrouwbaarheid daarvan te garanderen. Verder zet Nederland zich tijdens de onderhandelingen in om de lijst van uitzonderingen op het EU-inreisverbod uit te breiden. Nederland zal onder andere pleiten om de uitzonderingsgronden voor zwaarwegende familieomstandigheden en de huidige categorie van hooggekwalificeerd personeel uit te breiden (waarbij bijzondere aandacht dient uit te gaan naar personeel in vitale sectoren).³⁸

Op **25 mei** vindt de plenaire behandeling van het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' plaats in de Eerste Kamer, waarbij de Eerste Kamer het voorstel na stemming bij zitten en opstaan heeft aangenomen.³⁹

Ook op **25 mei** brengt het OMT het tweede deel van het advies naar aanleiding van de 114e OMT-bijeenkomst uit. Het OMT geeft hierin antwoord op de adviesaanvraag die VWS heeft gedaan omtrent het DGC. VWS vraagt advies over het gebruik van de verschillende vormen van het DGC voor reizigers uit andere EU lidstaten (vaccinatie-, test- en herstelbewijzen) en vraagt: "*Welke maatregelen voor reizigers (testverplichting/quarantaineplicht/dringend advies voor thuisquarantaine) kunnen, gezien wat er nu bekend is over transmissie na vaccinatie, aangepast worden voor reizigers met een vaccinatiebewijs? Geldt dit ook voor maatregelen bij reizigers met een herstelbewijs?*".

Het OMT geeft aan dat met betrekking tot de eisen die worden gesteld aan reizigers die Nederland binnenkomen, na invoering van de quarantaineplicht (eind mei/begin juni) onderscheid wordt gemaakt tussen reizigers afkomstig uit laag risicogebieden, hoogrisicogebieden en zeer hoogrisicogebieden voor COVID-19. Voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden, waar de incidentie zeer hoog is (meer dan 500 besmettingen per 100.000 inwoners over de afgelopen 14 dagen), en/of VOC's voorkomen en/of de surveillance niet betrouwbaar is, zal een verplichte quarantaine gelden alsmede een testverplichting voor aankomst in Nederland. Voor hen verandert de situatie na invoering

³⁷ Aanbeveling (EU) 2020/1475 van de Raad van 13 oktober 2020 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije verkeer in reactie op de COVID-19-pandemie. Het doel van het voorstel is het coördineren van het geleidelijk opheffen van COVID-19-maatregelen om het vrij verkeer van personen zo min mogelijk te belemmeren en het herstel van de economie te bevorderen.

³⁸ Minister van JenV (2021, 18 mei). *Kabinetsappreciatie Commissievoorstel tot herziening van Raadsaanbeveling 2020/912* (22112-3109). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z08272&did=2021D18216.

³⁹ Eerste Kamer (2021, 25 mei). *Stemming Quarantaineplicht voor reizigers uit hoogrisicogebieden* [Verslag vergadering].

van het DGC niet. Voor reizigers uit hoogrisicogebieden, op basis van incidentie (150-500/100.000/14 dagen) of vindpercentage (>4%), geldt nu naast de testverplichting voor aankomst in Nederland een dringend advies om na aankomst in Nederland in quarantaine te gaan. Het OMT adviseert om dit dringende quarantaineadvies te laten vervallen voor reizigers die volledig gevaccineerd zijn of die recent een COVID-19-infectie hebben doorgemaakt. Voor alle personen afkomstig uit een hoogrisicogebied blijft wel gelden dat zij maximaal 72 uur voor aankomst negatief getest moeten zijn met een NAAT-test. Voor reizigers afkomstig uit laag risicogebieden, op basis van incidentie (<150/100.000/14 dagen) en vindpercentage (<4%), geldt géén quarantaineadvies of -verplichting en geen testverplichting. Het OMT is van mening dat alle binnenkomende reizigers geïnformeerd dienen te worden over de Nederlandse COVID-19-maatregelen en de instructie om zich bij klachten te laten testen en ten minste tot de testuitslag in (zelf)isolatie te blijven. Het OMT adviseert om dit beleid in elk geval kort na de zomer te evalueren, en zo nodig eerder.⁴⁰

Op **28 mei** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot de aanpak van COVID-19. Demissionair minister De Jonge vertelt dat op 20 mei politiek akkoord is bereikt tussen de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement op de EU-verordening Digitaal COVID Certificaat (DCC, voorheen het DGC). De op 1 juli in werking te treden EU-verordening DCC bepaalt dat lidstaten testbewijzen op basis van NAAT- en antigeentesten (die op de gemeenschappelijke EU-lijst antigeentesten staan) moeten uitgeven. Lidstaten mogen zelf bepalen of zij een testbewijs eisen. De Commissie is voornemens dit te coördineren door middel van een herziening van Raadsaanbeveling 2020/1475. Het kabinet ziet het belang van het gelijktrekken van deze maatregelen en wil werken aan afstemming zodat zo veel mogelijk landen dezelfde eisen hanteren om het vrij verkeer van personen zoveel mogelijk te faciliteren. Er wordt volgens demissionair minister De Jonge maximaal ingezet op het borgen van voldoende testcapaciteit voor reisdoelenden zodat Nederland in juli voldoende testcapaciteit beschikbaar heeft voor het testen van uitgaande reizigers en tijdig in staat is om digitale testbewijzen te leveren.

Ten aanzien van de quarantaineplicht voor reizigers geeft de minister aan dat het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' op 25 mei door de Eerste Kamer is aangenomen en dat de wet op 1 juni in werking zal treden. Vanaf 1 juni geldt voor reizigers uit aangewezen zeer hoogrisicogebieden dan ook een quarantaineplicht en zij moeten een quarantaineverklaring bij zich hebben op het moment dat ze Nederland in reizen. De verklaringen van reizigers uit zeer hoogrisicogebieden kunnen worden gecontroleerd en de papieren verklaringen worden ingenomen door de vervoerder in de lucht- en scheepvaart, waarna de reiziger vanaf 1 juni kan worden gebeld door een belteam namens de minister van VWS. Tijdens dit telefoongesprek wordt gevraagd of het de reiziger lukt om zich aan de quarantaineplicht te houden en of ondersteuning nodig is. Als er tijdens dit telefoongesprek signalen zijn dat iemand zich niet aan de quarantaineplicht houdt, dan wordt de quarantaineverklaring doorgestuurd naar de gemeente die het toezicht op de naleving van de quarantaineplicht uitvoert en kan die gemeente een toezichthouder langs sturen. Deze controleert of de reiziger zich inderdaad op het opgegeven quarantaine-adres bevindt of sprake is van een overtreding van de quarantaineplicht. In geval van overtreding van de quarantaineplicht kan een bestuurlijke boete en aanvullend een last onder dwangsom worden opgelegd.

⁴⁰ RIVM (2021, 25 mei). *Advies deel 2 n.a.v. 114^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D19431). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D19431&did=2021D19431>.

De wet regelt ook dat een negatieve NAAT-testuitslag van maximaal 72 uur oud vanaf 1 juni verplicht is voor alle inreizigers uit aangewezen hoogrisicogebieden, ongeacht de vervoersmodaliteit die zij gebruiken. Deze testplicht zal in het vervolg ook gelden voor automobilisten. Op de plicht gelden uitzonderingen voor onder andere grenswerkers en voor kortdurend bezoek met de auto (korter dan 12 uur). Daarnaast zal de antigeeentest van maximaal 24 uur oud voor het boarden vanaf 1 juni alleen nog verplicht zijn voor reizigers uit gebieden met een zorgwekkende virusvariant. Dat zijn op dit moment Argentinië, Bolivia, Brazilië, Chili, Colombia, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Frans-Guyana, Guyana, India, Panama, Peru, Paraguay, Suriname, Uruguay, Venezuela en Zuid-Afrika. Dit geldt ook voor de crew. Verder wordt voor transferpassagiers de testplicht opgeheven als zij de overstapplaats niet verlaten.

Tenslotte meldt demissionair minister De Jonge dat quarantainenaleving wordt gestimuleerd via de 'Quarantaine Reischeck'. Reizigers krijgen een praktisch gerichte, digitale checklist waarin verhelderd wordt welke stappen ze moeten zetten bij terugkomst in Nederland. Daarnaast worden alle bestaande informatiekanaalen en apps voor reizigers via BZ ingezet. Inreizigers uit zeer hoogrisicogebieden krijgen extra ondersteuning bij het maken van een testafspraak bij de GGD. Vanaf 3 juni kunnen inreizigers tolkondersteuning krijgen bij het maken van een testafspraak via de landelijke telefoonlijn van de GGD. Naast het Engels, zullen dan ook Frans, Spaans en Portugees worden ondersteund. Daarnaast zal tegelijkertijd vanuit GGD GHOR Nederland een balie op Schiphol worden geopend. Deze balie is bedoeld om inreizigers te informeren over de maatregelen in Nederland en de mogelijkheid voor het maken van een testafspraak vanaf dag 5 van de quarantaine. Inreizigers kunnen daar ook direct een testafspraak inplannen, of als ze de Nederlandse of Engelse taal onvoldoende machtig zijn, een flyer meekrijgen waarin wordt toegelicht hoe zij het landelijk callcenter van de GGD kunnen bereiken voor het inplannen van een afspraak met ondersteuning van een tolk.⁴¹

Op **31 mei** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 115e OMT-bijeenkomst. VWS heeft aangegeven dat het kabinet voornemens is om de bestaande vliegverboden op te heffen na invoering van de verplichte quarantaine voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden en vraagt het OMT hierop te reflecteren. Het OMT zegt eerder te hebben aangegeven dat een negatieve PCR-test maximaal 72 uur voor vertrek, op indicatie aangevuld met negatieve antigeeensneltest de dag van vertrek van de vlucht, en een quarantaineperiode tot bekend worden van een negatieve PCR-test afgenomen op dag 5 daarvan, een afdoende aanpak is om introductie van infecties (en eventueel variantvirussen) in Nederland het hoofd te bieden. Met de invoering van de verplichte quarantaine (gedurende 10 dagen of bekort tot 5 dagen bij een negatieve test 5 dagen na aankomst in Nederland) in combinatie met de eerder geadviseerde negatieve test voor vertrek naar Nederland vervalt voor een belangrijk deel de toegevoegde waarde van de huidige reisverboden. Het OMT adviseert dan ook de beëindiging daarvan. Uiteraard dient de verplichte quarantaine dan strikte opvolging te krijgen. Het OMT merkt verder op dat het van groot belang is voor de volksgezondheid om dergelijke vliegverboden en maatregelen rondom reizen in Europees verband af te stemmen en te voorkomen dat alle landen eigen beleid maken, zodat risico's op introductie van infectieziekten daadwerkelijk

⁴¹ Minister van VWS (2021, 28 mei). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1241). URL:https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09285&did=2021D20527.

verkleind worden voor álle landen. Via transport over land (na een vlucht naar Europa) kan immers anders alsnog verspreiding in Europa optreden, ook naar de landen die zelf een vliegverbod hebben.⁴²

Ook op **31 mei** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga van IenW de Tweede Kamer, mede namens demissionair minister De Jonge, over het opheffen van de bestaande vliegverboden (zie 14 mei). Conform de motie van Kamerlid Patemotte (D66) c.s.⁴³ om besluiten omtrent de vliegverboden pas na advies van het OMT en waar mogelijk in overleg met de buurlanden en Frankrijk te nemen, is het OMT gevraagd om te adviseren over de noodzaak om de vliegverboden te verlengen (zie hierboven onder 31 maart) en is er contact geweest met de omringende landen. Een inhoudelijk overleg heeft plaatsgevonden met België, Duitsland en Frankrijk. De gesprekken hebben niet tot aanpassingen geleid inzake het beleid rondom vliegverboden. Met het VK wordt deze week gesproken. Op basis van het OMT-advies en de gesprekken met de omringende landen heeft het kabinet besloten de huidige vliegverboden per 1 juni op te heffen. Reizigers wordt dringend geadviseerd om niet naar gebieden af te reizen met een negatief reisadvies. Gebieden die zijn aangewezen als zeer hoogrisicogebieden, krijgen altijd een oranje reisadvies. Dit betekent dat er naar deze gebieden alleen strikt noodzakelijke reizen plaats kunnen vinden.⁴⁴

⁴² RIVM (2021, 31 mei). *Advies n.a.v. 115^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D21307). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D21307&did=2021D21307>.

⁴³ Motie van het lid Paternotte c.s. over vliegverboden pas opheffen na advies OMT en overleg met buurlanden en Frankrijk (35808-21). URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35808-21.html>.

⁴⁴ Minister van IenW (2021, 31 mei). *Vervallen van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-179). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09417&did=2021D20798.

4. Juni 2021

Op **1 juni** treedt de Wet van 26 mei 2021 tot wijziging van de Wpg vanwege de invoering van aanvullende tijdelijke maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van COVID-19, naar aanleiding van het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' in werking.⁴⁵

Op **1 juni** treedt de wet tot wijziging van de Wpg, naar aanleiding van het wetsvoorstel 'quarantaineplicht voor reizigers' in werking. Daarmee geldt voor reizigers uit aangewezen zeer hoogrisicogebieden een quarantaineplicht en zij moeten een quarantaineverklaring bij zich hebben op het moment dat ze Nederland in reizen. De wet regelt ook dat een negatieve NAAT-testuitslag van maximaal 72 uur oud vanaf 1 juni verplicht is voor alle inreizigers uit aangewezen hoogrisicogebieden, ongeacht de vervoersmodaliteit die zij gebruiken. Daarnaast zal de antigeentest van maximaal 24 uur oud voor het boarden vanaf 1 juni alleen nog verplicht zijn voor reizigers uit gebieden met een zorgwekkende virusvariant.⁴⁶

Tevens op **1 juni** worden de dan geldende vliegverboden opgeheven, zoals aangekondigd in de brief van demissionair ministers Van Nieuwenhuizen-Wijbenga en De Jonge aan de Tweede Kamer van 31 mei.⁴⁷

Op **3 juni** informeren demissionair ministers Van Nieuwenhuizen-Wijbenga en De Jonge de Tweede Kamer over de mogelijkheden iedere Nederlandse reiziger gratis de gelegenheid te bieden om zich deze zomer te laten testen en over de risico's die daarbij aan het licht zijn gekomen. Naar aanleiding van de motie van Kamerlid Sjoerdsma (D66) die het kabinet verzoekt "aan te geven hoe iedere Nederlander gratis de mogelijkheid kan krijgen om, ten behoeve van het Europese DCC, zich deze zomer te laten testen met een test naar keuze, waaronder een NAAT (PCR)-test, en de Kamer hierover binnen twee weken te informeren"⁴⁸ heeft het kabinet besloten om zich ten eerste in te spannen om te onderzoeken hoe testen ten behoeve van het DCC voor reizigers voor de periode 1 juli tot en met 31 augustus volledig vergoed kan worden. Het kabinet ziet op dit moment een mogelijke combinatie van drie verschillende sporen:

- 1) De reisbranche vergoeden voor daadwerkelijk afgenomen testen: zij hebben immers al een infrastructuur voor de testcapaciteit ingekocht en opgebouwd waar personen eenvoudig gebruik van kunnen maken;
- 2) Het starten van een aanbesteding of *Open House*. Hiermee wordt aan andere partijen dan de reisbranche de kans gegeven om deze testen uit te voeren. Dit is juridisch gezien van groot belang om rechtszaken te voorkomen;

⁴⁵ Wet van 26 mei 2021 tot wijziging van de Wpg vanwege de invoering van aanvullende tijdelijke maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van COVID-19 [Wet]. URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-242.html>.

⁴⁶ Minister van VWS (2021, 28 mei). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1241). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09285&did=2021D20527.

⁴⁷ Minister van IenW (2021, 31 mei). *Vervallen van de Regeling vierde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt* [Kamerbrief] (24804-179). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09417&did=2021D20798.

⁴⁸ Motie van het lid Sjoerdsma c.s. over een gratis testmogelijkheid met een test naar keuze (21501-20-1668). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021D18573.

3) Het benutten van testcapaciteit van (een aantal) GGD'en: zij hebben in de zomer waarschijnlijk overcapaciteit om voor dit doel een deel van de oplossing te zijn.

Het kabinet geeft aan dat aan alle uitvoeringssporen aanmerkelijke risico's kleven gezien het korte tijdsbestek dat er is om dit uit te voeren. Het kabinet heeft dan ook ernstige twijfels over de haalbaarheid en rechtmatigheid van de uitvoering van de mogelijke wens om iedere Nederlander gratis de gelegenheid te bieden om zich deze zomer te laten testen.⁴⁹

Op **8 juni** informeert demissionair minister Grapperhaus (JenV) de Tweede Kamer, mede namens demissionair minister De Jonge, over de kabinetsappreciatie van het voorstel van de Europese Commissie tot herziening van Raadsaanbeveling 2020/1475 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije verkeer in reactie op de COVID-19-pandemie. Nu er een politiek akkoord is over de EU-verordening betreffende het DCC acht de Commissie het van belang dat de lidstaten het DCC zo spoedig mogelijk uitrollen om zo het vrij verkeer van personen verder te bevorderen. De grondhouding van het kabinet ten aanzien van het voorstel is positief. Het kabinet is echter van mening dat de voorgestelde incidentiedrempel voor de ECDC-kleurzones te beperkend is (voor oranje gebieden stelt de Commissie voor de drempelwaarden voor de incidentie aan te passen van minder dan 50 per 100.000 naar minder van 75 per 100.000 over een periode van 14 dagen. Voor de rode gebieden wordt de drempelwaarde aangepast van 50 tot 150 per 100.000 naar 75 tot 150 per 100.000 over een periode van 14 dagen). Het kabinet zal zich ervoor inzetten deze incidentiedrempels te verhogen zodat deze aansluiten bij de incidentiedrempels in Raadsaanbeveling 2020/912.

Verder kan het kabinet zich vinden in de voorwaarden die de Commissie stelt voor het verstrekken van een herstel- en vaccinatiecertificaat (vrijstellen voor testen en quarantaine van reizigers met een vaccinatiecertificaat 14 dagen nadat ze volledig gevaccineerd zijn. Reizigers met een herstelcertificaat worden vrijgesteld van testen en quarantaine wanneer er minder dan 180 dagen verstreken zijn na een positieve NAAT-test, behalve voor reizigers uit donkerrode gebieden), met dien verstande dat het kabinet van mening is dat het vaccinatiecertificaat direct na de laatste aanbevolen prik geaccepteerd moet worden (en er dus niet 14 dagen gewacht hoeft te worden). Verder wil het kabinet in lijn met het Commissievoorstel inzetten op de acceptatie van een NAAT-test van maximaal 72 uur oud bij aankomst óf een snelle antigeentest van maximaal 48 uur oud bij aankomst. Het Commissievoorstel zet in op een vrijstelling van de testverplichting van kinderen onder de 6 jaar. De inzet van het kabinet is om de leeftijdsgrens van 13 jaar te hanteren. Wat betreft de formulieren voor het lokaliseren van passagiers (PLF's) handhaaft het kabinet zijn eerdere positie dat lidstaten zelf moeten kunnen bepalen of zij een PLF inzetten. Er bestaat in Nederland op dit moment niet de juiste juridische grondslag om voor dit doel gegevens van reizigers op te vragen. Om deze reden is de inzet van het kabinet dat het gebruik van een PLF aan de lidstaten zelf zou moeten zijn.

Tenslotte informeert demissionair minister Grapperhaus de Tweede Kamer over het opheffen van het EU-inreisverbod ten aanzien van Japan. De EU-lidstaten hebben op 2 juni besloten om het EU-inreisverbod voor niet-essentiële reizen van ingezetenen van

⁴⁹ Ministers van IenW en VWS (2021, 3 juni). *Vergoeding testen voor uitgaande reizigers* (25295-1293). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09685&did=2021D21351.

Japan op te heffen. De implementatie van dit besluit is aan de lidstaten. De epidemiologische situatie in Japan wordt voldoende geacht om inreizen vanuit Japan weer toe te staan. In dat verband heeft het kabinet besloten dat het inreisverbod naar Nederland voor reizigers met bestendig verblijf in Japan per 9 juni wordt opgeheven. Hiermee zal ook de testverplichting voor reizigers uit Japan komen te vervallen.⁵⁰

Op **10 juni** brengt het RIVM advies uit om het risico op COVID-19 bij feestvakantiegangers te beperken. Het RIVM geeft aan dat sinds enkele weken wordt opgemerkt dat jonge vakantiegangers met COVID-19 terugkeren en noemt dit een voorbode voor komende zomer. Het RIVM adviseert het volgende om risico's onder reizigers te beperken:

- 1) Bied bij de *Points of Entry*, zoals op vliegvelden en bij hubs van touringcarbedrijven, laagdrempelig COVID-19-testen aan jongeren en jongvolwassenen aan die terugkomen van vakantie. Doe dit in samenwerking met reisorganisaties en touroperators;
- 2) Organiseer een informatiecampagne over de risico's die vakantiegangers lopen. Adviseer toeristen om zich aan lokale én in Nederland geldende maatregelen te houden. Geef het dringende advies te testen na thuiskomst, in ieder geval bij het ontstaan van klachten;
- 3) Stem op Europees en internationaal niveau af dat de vakantielanden de risico's voor toeristen binnen hun land zoveel mogelijk beperken en dat test- en bron- en contactonderzoek (BCO)-faciliteiten op orde zijn;
- 4) Initieer voor mensen die in Nederland op vakantie gaan, in samenwerking met GGD'en, een campagne met informatie en (zelf)testfaciliteiten;
- 5) Het RIVM zal in samenwerking met de laboratoria sequentie-analyses uitvoeren op monsters van terugkerende vakantiegangers.⁵¹

Op **11 juni** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de uitvoering van de motie van Kamerlid Paternotte c.s.⁵² met betrekking tot het heroverwegen van vliegverboden voor landen waar zorgwekkende varianten heersen. De minister geeft aan dat voor het heroverwegen van het besluit om de vliegverboden af te schaffen, het kabinet voornemens is om een aantal stappen te zetten:

- 1) Het kabinet beziet of voor landen waar zorgelijke virusvarianten veel voorkomen een stringenter controle en handhaving van de quarantaineplicht mogelijk is;
- 2) Het kabinet zal in beeld brengen voor welke groepen inreizigers het vliegverbod gevolgen heeft, met het oog op het blijven bestaan van het EU-inreisverbod;
- 3) Het kabinet zal in kaart brengen hoe andere EU-landen omgaan met vliegverboden voor deze landen en dit conform de motie Paternotte⁵³ in de EU-Gezondheidsraad bespreken uit het oogpunt van coördinatie van maatregelen;

⁵⁰ Minister van JenV (2021, 8 juni). *Kabinetsappreciatie Commissievoorstel tot herziening van Raadsaanbeveling 2020/1475 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije verkeer in reactie op de COVID-19-pandemie* [Kamerbrief] (25295-1288). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z10209&did=2021D22403.

⁵¹ RIVM (2021, 10 juni). *Advies om risico op COVID-19 bij feestvakantiegangers te beperken* (2021D24407). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D24407&did=2021D24407>.

⁵² Motie van het lid Paternotte c.s. over vliegverboden heroverwegen voor landen waar zorgwekkende varianten heersen (25295-1245). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z09805&did=2021D21637>.

⁵³ Motie van het lid Paternotte over vliegverboden en maatregelen rondom reizen in Europees verband afstemmen (21501-31-613). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z10429&did=2021D22814>.

- 4) Tegen de achtergrond van de hiervoor bedoelde informatie zal opnieuw een oordeel van het RIVM over al dan niet instellen van vliegverboden worden gevraagd, zoals het kabinet dat altijd doet bij het instellen en opheffen van vliegverboden;
- 5) Op basis hiervan zal het kabinet een afweging maken, zoals de motie verzoekt. Het kabinet verwacht de Tweede Kamer hierover bij de volgende voortgangsbrief te informeren.⁵⁴

Op **18 juni** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 116e en 117e OMT-bijeenkomst. Hierin geeft het OMT antwoord op de adviesaanvraag van VWS inzake vliegverboden, luidend als volgt: *"Geeft de wereldwijde epidemiologische situatie en de hiervoor verstrekte informatie het RIVM aanleiding om te adviseren vliegverboden toch weer in te stellen? Zo ja, voor welke landen adviseert u een vliegverbod en op basis van welke argumentatie? Het kabinet is voornemens deze besluitvorming te volgen en de grens voor veilige landen te verhogen van 150 naar 200 gevallen per 100.000 inwoners per 14 dagen. We horen het graag als jullie daar onoverkomelijke risico's in zien."*

De huidige epidemiologische situatie geeft volgens oordeel van het OMT geen aanleiding voor het opnieuw instellen van vliegverboden. De quarantaineplicht in aanvulling op pre-vlucht testen, waarbij een goede monitoring van de strikte naleving essentieel is, wordt gezien als een effectieve manier om verdere verspreiding van COVID-19 en import van VOC's te voorkomen. Het is volgens het OMT van groot belang voor de volksgezondheid om eventuele vliegverboden en andere maatregelen rondom reizen in Europees verband af te stemmen om te voorkomen dat via landen met een minder stringent beleid risico's op introductie van nieuwe varianten ontstaan. Een uniform beleid zorgt ervoor dat deze risico's verkleind worden voor alle landen. Via transport over land (na een vlucht naar Europa) kan immers anders alsnog verspreiding in Europa optreden, ook naar de landen die zelf een vliegverbod hebben. Ook wijst het OMT erop dat er zoveel uitzonderingen zijn voor wie op het vliegverbod van toepassing is, dat een introductie van VOC's met een vliegverbod niet voorkomen kan worden.

Daarnaast worden er volgens het OMT nu al een toenemend aantal infecties gezien die zijn te relateren aan reizen, ook naar landen die nu een groen of geel reisadvies hebben. Belangrijk is dat vakantiegangers en andere reizigers zich aan de geldende maatregelen houden en goed voorbereid op vakantie gaan. Goede voorlichting is onontbeerlijk. Het aanbieden van laagdrempelige vormen van testen (ook zonder klachten) na thuiskomst voorkomt mogelijk verdere verspreiding na import. Met name ongevaccineerde reizigers zouden na aankomst in Nederland laagdrempelig getest moeten kunnen worden. Ten slotte geeft het OMT aan dat iedere verhoging van de drempelwaarde voor reisadviezen een potentieel risico met zich meebrengt. Anderzijds is Europese harmonisatie van de regelgeving wenselijk, aldus het OMT.⁵⁵

Ook op **18 juni** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer middels een stand van zakenbrief COVID-19. De minister geeft aan dat het algemene buitenlands

⁵⁴ Minister van VWS (2021, 11 juni). *Uitvoering van de motie van het lid Paternotte c.s. over vliegverboden heroverwogen voor landen waar zorgwekkende varianten heersen* [Kamerbrief] (25295-1299). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z10621&did=2021D23213.

⁵⁵ RIVM (2021, 18 juni). *Advies n.a.v. 116^e en 117^e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D24402). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D24402&did=2021D24402>.

reisadvies 'volg de reisadviezen van BZ' blijft. Onder de kop 'reizen' vertelt de minister met betrekking tot het onderwerp 'aanpassing inreisbeleid per 1 juli 2021' dat de herziene Raadsaanbeveling 2020/1475 op 14 juni door de Europese Raad is aangenomen. Na het politieke akkoord op de Raadsaanbeveling is het aan de Europese lidstaten zelf om hier nationaal invulling aan te geven. Het kabinet wil het nationale inreisbeleid zoveel mogelijk in lijn brengen met de Raadsaanbeveling en de aanbevelingen ruim uit te leggen waar dat kan. De minister wil inzetten op eenvoudig beleid waarbij geen eisen worden gesteld aan reizigers uit veilige gebieden.

Op dit moment geldt voor reizigers een testverplichting wanneer ze uit een gebied reizen waar de incidentie boven de 150 per 100.000 inwoners over de afgelopen 14 dagen ligt. Deze grens voor hoogrisicogebieden wordt opgetrokken tot 200. Op deze manier wordt aangesloten bij de drempelwaarden van de Raadsaanbeveling, en wordt het reizen tussen veilige gebieden zo eenvoudig mogelijk gemaakt. De verplichte NAAT/PCR-test voor reizigers uit hoogrisicogebieden mag maximaal 72 uur voor de inreis zijn afgenomen. Als alternatief voor de NAAT-test kan vanaf 1 juli ook gekozen worden voor een antigeentest van maximaal 48 uur oud bij aankomst in Nederland. Daarnaast zal per 1 juli een uitzondering gelden op de testverplichting voor reizigers uit hoogrisicogebieden, wanneer zij in het bezit zijn van een vaccinatiebewijs of een herstelbewijs (al dan niet in DCC vorm). Voor hen zal het dringend advies tot quarantaine vervallen. Vaccinatiebewijzen worden geaccepteerd wanneer sprake is van volledige vaccinatie. Het vaccinatiebewijs wordt geaccepteerd direct na de laatste aanbevolen prik. De minister vat de aanpassingen samen:

"Samenvattend resulteren deze aanpassingen van het inreisbeleid in de onderstaande wijzigingen voor aangewezen gebieden. Voor niet-aangewezen gebieden gelden geen maatregelen. Dit zijn gebieden met een groen of geel reisadvies. Reizend vanuit deze gebieden is dus ook geen DCC nodig.

Hoogrisicogebieden (oranje reisadvies)

Voor aangewezen hoogrisicogebieden geldt een testplicht, waarbij een keuze gemaakt kan worden tussen een NAAT-test van maximaal 72 uur oud óf een antigeentest van maximaal 48 uur oud bij aankomst. Personen tot en met 11 jaar zijn uitgezonderd van de testplicht. Vanaf 1 juli is het ook mogelijk om met een vaccinatiebewijs (al dan niet in DCC vorm) vanuit een hoogrisicogebied te reizen. Voor reizigers uit de Europese Unie is het ook mogelijk met een herstelbewijs (al dan niet in DCC vorm) vanuit een hoogrisicogebied te reizen. Het dringend advies tot quarantaine vervalt voor hoogrisicogebieden.

Zeer hoogrisicogebieden vanwege hoge incidentie (oranje reisadvies)

Voor aangewezen zeer hoogrisicogebieden, die aangewezen zijn als gevolg van een zeer hoge incidentie, geldt een test- en quarantaineplicht. Ten aanzien van de testplicht geldt ook hier dat een keuze gemaakt kan worden tussen een NAAT-test van maximaal 72 uur oud óf een antigeentest van maximaal 48 uur oud bij aankomst. Personen tot en met 11 jaar zijn uitgezonderd van de testplicht. Het testbewijs kan worden getoond in DCC vorm. Voor deze gebieden is een vaccinatiebewijs of herstelbewijs geen uitzondering op de test- of quarantaineplicht.

Zeer hoogrisicogebieden vanwege virusvariant (oranje reisadvies)

Voor aangewezen zeer hoogrisicogebieden, die zijn aangewezen als gevolg van de aanwezigheid van een zorgwekkende variant van het coronavirus, geldt een test- en quarantaineplicht. Ten aanzien van de testplicht geldt ook hier dat een keuze gemaakt kan worden tussen een NAAT-test van maximaal 72 uur oud óf een antigeentest van maximaal 48 uur oud bij aankomst. Daarnaast geldt een antigeentestverplichting van maximaal 24 uur oud voor aan boord gaan van het vliegtuig of de veerboot. Personen tot en met 11 jaar zijn uitgezonderd van de testplicht. Het testbewijs kan worden getoond in DCC vorm. Voor deze gebieden is een vaccinatiebewijs of herstelbewijs geen uitzondering op de test- of quarantaineplicht.”

Tenslotte informeert de minister de Tweede Kamer over de afweging van het kabinet inzake het heroverwegen van vliegverboden voor landen waar zorgwekkende varianten heersen (naar aanleiding van de motie Paternotte c.s.⁵⁶, zie 11 juni). De minister geeft aan dat in de handhaving van de quarantaineplicht voor zeer hoogrisicogebieden gekozen is de nadruk te leggen op landen waar een zorgelijke virusvariant zeer veel voorkomt. De belteams bellen daarom 100% van de reizigers uit India, Brazilië, Argentinië en Zuid-Afrika na. De minister geeft verder aan dat het kabinet van mening blijft dat een vliegverbod een disproportionele maatregel is voor bepaalde groepen reizigers, en daarbij vaak ineffectief is. De vliegverboden hielden slechts een beperkte groep reizigers tegen die uitgezonderd waren op het EU-inreisverbod, maar vanwege een vliegverbod niet naar Nederland zouden mogen reizen. Verder geldt een vliegverbod alleen voor directe vluchten uit een bepaald land en heeft het overgrote deel van de Europese landen op dit moment geen vliegverboden, waardoor dit middel onvoldoende effectief is. De verplichte quarantaine voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden maakt geen onderscheid naar woonplaats, en geldt voor reizigers ongeacht hun reisroute of de modaliteit waarmee zij reizen en is dus effectiever. Bovenop het EU-inreisverbod en de verplichte quarantaine voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden geldt daarnaast voor reizigers een dubbele testverplichting.⁵⁷

Tevens op **18 juni** informeren de demissionair ministers Van Nieuwenhuizen-Wijbenga en De Jonge de Tweede Kamer over het project waardoor reizigers zich deze zomer gratis kunnen laten testen voor vakantie (zie ook 3 juni). Omdat niet alle reizigers ten tijde van hun vertrek de kans hebben gehad zich (tijdig) te laten vaccineren, kan straks via een portaal een afspraak voor een gratis test worden gemaakt. Reizigers kiezen zelf de testlocatie uit de lijst van de gecontracteerde testaanbieders, of via de processen van de ANVR en de GGD. Reizigers ontvangen de testuitslag voor een NAAT (PCR)-test binnen maximaal 24 uur nadat de test is afgenomen. Voor de antigeentest geldt dat de testuitslag maximaal 3 uur nadat de test is afgenomen beschikbaar dient te zijn. In beide gevallen geldt dat de testuitslag in de CoronaCheck-app beschikbaar moet zijn, in uitzonderingssituaties kan de testuitslag inclusief de koppelcode ook op papier worden meegegeven op de testlocatie.

Berekend is dat in het meest pessimistische scenario de totale testvraag op 3,5 miljoen testen uitkomt voor de periode juli tot en met augustus. Zoals eerder aangegeven (zie 3 juni) zet het kabinet bij de uitvoering in op drie sporen: 1) het vergoeden van testen die

⁵⁶ Motie van het lid Paternotte c.s. over vliegverboden heroverwegen voor landen waar zorgwekkende varianten heersen (25295-1245). URL:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z09805&did=2021D21637>.

⁵⁷ Minister van VWS (2021, 18 juni). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1297). URL:https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z11251&did=2021D24391.

reizigers al hebben betaald (via de reisbranche), 2) het starten van een aanbesteding of *Open House*-constructie en 3) het benutten van de testcapaciteit van een aantal GGD'en. Het kabinet heeft de voorbije weken verschillende keren overlegd met vertegenwoordigers van de reisbranche. Het kabinet is voornemens om ook de reeds door reizigers betaalde testen te vergoeden, evenals testen die in de komende weken/maanden worden geboekt in combinatie met een reis via een reisbureau. Over de manier van vergoeden voor vertrekkende reizigers vinden nog gesprekken plaats en er wordt gewerkt aan een daarvoor bestemde subsidieregeling. Daarnaast is de '*Open House*'-procedure gestart en ligt IenW op koers om op 28 juni de contracten met de testaanbieders in de markt te kunnen tekenen. Het kabinet vergoedt via de *Open House* per test. De commerciële teststraat ontvangt per afgenomen test een vastgestelde vergoeding. Tenslotte leveren de GGD'en een bijdrage aan het inzetten van testcapaciteit voor reizigers naar het buitenland tijdens de zomermaanden juli en augustus. Het gaat om maximaal 35.000 testen per dag. Hiervoor worden verspreid over Nederland normale en grote testlocaties ingezet (L en XL). Een beperkt deel van de reguliere testcapaciteit is daarmee beschikbaar voor het testen van uitgaande reizigers en het testen van reizigers gaat hierdoor niet ten koste van het testen ter bestrijding van COVID-19.

Vanwege het feit dat in de maanden juli en augustus nog niet iedereen de mogelijkheid heeft gehad zich te laten vaccineren biedt het kabinet een tijdelijke oplossing aan door testen voor deze groep te vergoeden. Gelet op de urgentie, de uitvoeringspraktijk en de juridische kaders wordt als definitie gehanteerd: "*Alle uitgaande reizigers die een testbewijs wensen om naar het buitenland te reizen*". Dit betekent dat ook reizigers die wel de kans hebben gehad zich te laten vaccineren en niet EU-ingezeten in aanmerking kunnen komen voor een gratis test.⁵⁸

Per **24 juni** wordt het inreisverbod naar Nederland voor reizigers met bestendig verblijf in Albanië, Libanon, Noord-Macedonië, Servië, Taiwan, Verenigde Staten, Hongkong en Macau opgeheven. De Europese lidstaten op 16 juni besloten hebben om het EU-inreisverbod voor niet-essentiële reizen van ingezetenen van Albanië, Libanon, Noord-Macedonië, Servië, Taiwan en Verenigde Staten op te heffen. Daarnaast hebben de EU-lidstaten besloten dat voor Hongkong en Macau het reciprociteitsvereiste komt te vervallen. De implementatie van dit besluit is aan de lidstaten. Vanwege de verbeterde epidemiologische situatie in de EU en in Nederland ziet het kabinet ruimte om maatregelen op verantwoorde wijze te versoepelen en heeft het kabinet besloten tot opheffing van het reisverbod voor de genoemde landen en gebieden. Hiermee zal ook de testverplichting en het dringend advies tot quarantaine voor reizigers uit deze landen en gebieden komen te vervallen.⁵⁹

Op **30 juni** informeert demissionair minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga de Tweede Kamer, mede namens demissionair minister De Jonge, over de uitvoering van de gratis testen voor uitgaande reizigers in de maanden juli en augustus (zie ook 3 en 18 juni). Daarbij wil zij benadrukken dat door het zeer korte tijdsbestek van de gehele uitvoering

⁵⁸ Ministers van IenW en VWS (2021, 18 juni). *Vergoeding testen voor uitgaande reizigers* [Kamerbrief] (25295-1337). URL:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z11245&did=2021D24382.

⁵⁹ Minister van VWS (2021, 18 juni). *Stand van zakenbrief COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1297). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z11251&did=2021D24391.

risico's bestaan op onrechtmatigheid en het kabinet er alles aan zal doen om deze zo goed mogelijk te beheersen. Vanaf deze dag, 30 juni, kunnen reizigers die naar het buitenland gaan een afspraak plannen voor een gratis COVID-19-test, die vanaf 1 juli kan worden afgenomen. Dit geldt voor iedereen die niet of nog niet over een vaccinatie- of herstellbewijs beschikt.

Via de website testenvoorjereis.nl kunnen reizigers online een afspraak plannen bij een van de commerciële testlocaties die hiervoor met de rijksoverheid een overeenkomst hebben gesloten. Afspraken zijn ook telefonisch te maken bij de GGD. Vervolgens kan bij een negatieve uitslag het testbewijs in de CoronaCheck-app worden omgezet naar een DCC. Een deel van de reizigers heeft bij het boeken van hun reis bij een reisorganisatie reeds een test geboekt. In samenspraak met de grote reisorganisaties (Sunweb, Corendon en TUI) en de brancheorganisaties is er de mogelijkheid om alle reeds geplande testen tot en met 4 juli te laten staan en de reiziger de daarmee gepaard gaande kosten via de reisorganisatie te vergoeden. Ook is het sinds 30 juni voor reizigers mogelijk een afspraak te maken voor een NAAT(PCR)-test bij de GGD. De capaciteit van de GGD'en voor reizigerstesten is gezien de andere taken van de GGD niet onbeperkt. Daarom is het ook belangrijk dat er genoeg capaciteit elders beschikbaar is. De komende dagen zullen er steeds meer testaanbieders zijn aangesloten op het systeem. Dat betekent dat een reiziger op steeds meer plekken een test kan laten afnemen. Hiermee zal naar verwachting voldoende testcapaciteit beschikbaar zijn voor de testbehoefte van reizigers deze zomer.⁶⁰

⁶⁰ Minister van IenW (2021, 30 juni). *Vergoeding testen voor uitgaande reizigers* [Kamerbrief] (25295-1343).

URL:https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12289&did=2021D26499.

5. Juli 2021

Op **1 juli** is EU-verordening 2021/953 voor het DCC in werking getreden. Het is sinds deze dag mogelijk om binnen de EU te reizen met een test-, vaccinatie-, herstellbewijs in de vorm van het DCC. Een positieve PCR-test bij de GGD van minimaal 11 en maximaal 180 dagen oud kan gebruikt worden om een DCC voor reizen te maken.

Op **5 juli** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 118e OMT-bijeenkomst. Met betrekking tot de adviesaanvraag van VWS omtrent het loslaten van de anderhalve meter geeft het OMT aan op dit moment geen uitspraak te kunnen doen over de te verwachten epidemiologische situatie in het najaar en dat het loslaten moet worden bezien in het kader van enkele kwetsbaarheden, waaronder de import van infecties door reizigers: het is volgens het OMT van groot belang dat teruggekeerde vakantiegangers de mogelijkheid krijgen om zich direct te laten testen na terugkeer. Indien dat per luchthaven of station gebeurt, het liefst zo snel mogelijk na aankomst (dat is, op het vliegveld of station).⁶¹

Op **6 juli** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer middels een brief over de maatregelen die worden genomen ter bestrijding van COVID-19. De minister geeft aan dat de inreismaatregelen ter voorkoming van import van COVID-19 en nieuwe varianten van kracht blijven. Ook geeft de minister aan de oproep te hebben gedaan aan reizigers om zich na terugkomst vrijwillig te laten testen, ook als zij vanuit een veilig land reizen. De minister vertelt verder dat de Europese lidstaten op 1 juli hebben besloten om Armenië, Azerbeidzjan, Bosnië en Herzegovina, Brunei, Canada, Jordanië, Kosovo, Moldavië, Montenegro, Qatar en Saoedi-Arabië op de Europese lijst van veilige landen te plaatsen in het kader van het EU-inreisverbod. Omdat de epidemiologische situatie in deze landen voldoende veilig wordt geacht om inreizen vanuit deze landen weer toe te staan, heeft het kabinet besloten dat het inreisverbod naar Nederland voor reizigers met bestendig verblijf in deze landen per 8 juli wordt opgeheven. Hiermee zal ook de testverplichting en het dringend advies tot quarantaine voor reizigers uit deze landen komen te vervallen.

In verband met de motie van het Kamerlid Paternotte over vliegverboden in Europees verband⁶² meldt de minister dat het instellen van maatregelen voor gebieden waar zorgwekkende varianten aanwezig zijn alsmede het nemen van maatregelen tegen deze landen, zoals vliegverboden, besproken is tijdens de Raad. Deze discussie is vervolgd tijdens de geïntegreerde crisisrespons van de Raad (IPCR) op 28 juni waarbij met name de Commissie en het ECDC is gevraagd te komen tot een meer gecoördineerde Europese aanpak van zorgwekkende varianten. Hierbij kan gedacht worden aan gemeenschappelijke voorwaarden voor de identificatie van nieuwe varianten en het vaststellen van gebieden waar varianten van zorg worden geconstateerd. Voor deze gebieden kan Europa vervolgens gemeenschappelijke inreismaatregelen treffen. De Commissie en het ECDC zien hier op dit moment echter nog geen rol weggelegd voor zichzelf. De minister geeft aan dat Nederland zich hierom heeft aangesloten bij een Belgisch initiatief om met experts te komen tot een afwegingskader voor het vaststellen van hoogrisicogebieden vanwege

⁶¹ RIVM (2021, 5 juli). *Advies n.a.v. 118e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D27710). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D27710&did=2021D27710>.

⁶² Motie van het lid Paternotte over vliegverboden en maatregelen rondom reizen in Europees verband afstemmen (21501-31-613). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z10429&did=2021D22814>.

nieuwe zorgwekkende varianten alsmede een beleidskader met mogelijk te nemen maatregelen.

Tenslotte geeft demissionair minister De Jonge met betrekking tot het testen van reizigers aan dat hij als onderdeel van de zomercampagne op korte termijn mogelijk wil maken dat inkomende reizigers op de drie grootste luchthavens in Nederland een gratis zelftest aangeboden krijgen. Op deze wijze wil de minister vakantiegangers bewust maken van de risico's van de zomerperiode en het belang dat mensen zichzelf testen benadrukken. Het uitdelen van de zelftesten zal in elk geval gaan plaatsvinden op Schiphol en in overleg met de desbetreffende GGD'en en luchthavens wil de minister dit ook organiseren op Eindhoven Airport en Rotterdam-The Hague Airport. De zelftesten zullen enerzijds risicogericht worden uitgedeeld aan jongeren die samen op vakantie zijn geweest, aan reizigers uit landen waarvan onderweg bleek dat er veel besmettingen vandaan komen, en aan reizigers die vanuit landen komen die vaak in het vliegtuig-contactonderzoek (VCO) naar voren komen. Anderzijds zullen er ook steekproefsgewijs gratis zelftesten worden uitgedeeld, juist ook aan reizigers uit veilige landen omdat zij zich niet vooraf hebben moeten laten testen. Ook worden gesprekken gevoerd met de luchthavens of ook de testfaciliteiten in de buurt laagdrempelig kunnen worden aangeboden. Hiermee voldoet de minister aan de motie van de leden Paternotte en Aukje de Vries⁶³ om deze zomer in de terminal op Schiphol en zo mogelijk andere reisknooppunten laagdrempelig een test na aankomst aan te bieden. Bovenstaande wordt ondersteund met een communicatiecampagne.⁶⁴

Op **9 juli** brengt het OMT spoedadvies (119e OMT-advies) uit, aangevraagd door demissionair minister De Jonge. VWS vraagt het OMT of er, gegeven de duiding bij de recente besmettingscijfers, aanleiding is om specifieke maatregelen te nemen. Het OMT adviseert onder meer om introductie en verspreiding van het virus vanuit inkomende reizigers te beperken, alle vakantiegangers en andere reizigers die Nederland binnenkomen uit het buitenland te laten testen bij binnenkomst.⁶⁵

Op **19 juli** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 120e OMT-bijeenkomst. Als onderdeel van de conclusie en adviezen geeft het OMT aan dat het bij de huidige hoge incidentie extra belangrijk is dat reizigers zich laten testen om internationale verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Dit geldt zowel voor het testen voor de reis (vaak verplicht gesteld door het land waar men naar toe reist) als voor het testen na thuiskomst om verspreiding in Nederland tegen te gaan.⁶⁶

Op **21 juli** meldt demissionair minister Grapperhaus (JenV) aan de Tweede Kamer dat de gezondheidssituatie in Thailand en Rwanda dusdanig verslechterd is dat de EU-lidstaten op 14 juli hebben besloten om deze landen van de lijst van landen te halen waarvoor het EU-inreisverbod kan worden opgeheven, om daarmee de volksgezondheid in de EU te

⁶³ Motie van de leden Paternotte en Aukje de Vries over het aanbieden van een laagdrempelige test in de terminal op Schiphol (25295-1301). URL:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z11786&did=2021D25517>.

⁶⁴ Minister van VWS (2021, 6 juli). *Maatregelen i.v.m. COVID-19* [Kamerbrief] (25295-1356). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z12909&did=2021D27709.

⁶⁵ RIVM (2021, 9 juli). *Advies n.a.v. 119e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D28833). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D28833&did=2021D28833>.

⁶⁶ RIVM (2021, 19 juli). *Advies n.a.v. 120e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D29638). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D29638&did=2021D29638>.

beschermen. In Nederland zal het inreisverbod voor reizigers met bestendig verblijf in Thailand en Rwanda vanaf 22 juli weer ingaan. Naast het inreisverbod, zal per 24 juli de testverplichting van kracht worden voor reizigers uit Thailand en Rwanda. Reizigers met een geldig vaccinatiebewijs zijn uitgezonderd van de testverplichting. Daarnaast hebben de Europese lidstaten besloten om Oekraïne op de Europese lijst van veilige landen te plaatsen in het kader van het EU-inreisverbod. Het kabinet heeft besloten dat het inreisverbod naar Nederland voor reizigers met bestendig verblijf in Oekraïne per 22 juli wordt opgeheven. Hiermee zal ook de testverplichting voor reizigers uit Oekraïne komen te vervallen.⁶⁷

Op **26 juli** brengt het OMT advies uit naar aanleiding van de 121e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS omtrent het onderwerp reizen luidt als volgt: *"Het kabinet overweegt het beleid rond reizen tussen Nederland en Europese landen aan te passen in verband met de steeds hogere vaccinatiegraad in Nederland en Europa. Hoe beoordeelt het OMT de volgende maatregelen, tegen de achtergrond van de kabinetsdoelen het beschermen van kwetsbaren, het ontlasten van de zorg en het zicht houden op het virus:*

- Het afschaffen van de oranje reisadviezen van BZ voor (zeer) hoogrisicogebieden binnen de EU (en daarmee het niet meer actief ontraden van vakanties naar gebieden met een hoge incidentie). Een oranje reisadvies blijft aan de orde in geval van een VOC die niet wijdverspreid is in Nederland;*
- Het afschaffen van de quarantaineplicht voor landen met een zeer hoogrisico binnen de EU. De quarantaineplicht blijft aan de orde in geval van een VOC die niet wijdverspreid is in Nederland;*
- Het instellen van een verplichting voor een DCC (testbewijs, herstelbewijs, vaccinatiebewijs) voor reizigers uit gebieden met een kleurcode oranje op de ECDC-kaart. Is dit pakket passend bij de huidige epidemiologische situatie in Europa? Is deze systematiek langere tijd verantwoord ook bij andere (lagere of hogere) besmettingscijfers in Nederland en andere Europese landen? Hoe beoordeelt het OMT deze systematiek ten opzichte van het huidige beleid?"*

Het OMT adviseert, dat wanneer iedereen van de Nederlandse bevolking die dat wil gevaccineerd is, met minimaal twee weken follow-up voor opbouw van immuniteit, naar verwachting gerealiseerd per medio september, dat moment het meest geëigend is voor aanpassing van reisadviezen en reizen binnen de EU op grond van incidentieverschillen niet langer te ontraden (uitzonderingen vanwege opkomende VOC's daargelaten). De reden is dat anders een aantal specifieke reisadviezen ook hen raakt die wel gevaccineerd willen worden. Dit is een dilemma waarover het OMT zegt niet over te kunnen beslissen. Het OMT ziet geen epidemiologische bezwaren in de voorgestelde wijzigingen en verwacht niet dat het invoeren daarvan – onder de condities hieronder uitgewerkt – de epidemiologische situatie in Nederland nadelig zal beïnvloeden. Indien voor medio september aanpassingen in het reisadvies gewenst zijn, dan adviseert het OMT om bij niet-immune of niet volledig gevaccineerde naar Nederland terugkerende reizigers uit hoog- of zeer hoogrisicolanden, naast de DCC, een dringend testadvies op dag 2 en op dag 5 na terugkomst in Nederland af te geven. Dit is aanvullend aan de gebruikelijke adviezen om je aan de maatregelen van het betreffende buitenland én de Nederlandse maatregelen (indien strenger) te houden, je altijd te laten testen bij klachten, en om

⁶⁷ Minister van JenV (2021, 21 juli). *EU inreisverbod instellen Thailand en Rwanda en opheffen EU inreisverbod Oekraïne* [Kamerbrief] (24804-176). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z13928&did=2021D29724.

zoveel mogelijk anderhalve meter afstand aan te houden en maskers te dragen tijdens collectieve reizen per boot, trein of vliegtuig.

Met betrekking tot VOC's adviseert het OMT om bij optreden van een nieuwe, zorgwekkende VOC in een land, in overleg met het OMT/RIVM direct aangepaste reisadviezen te laten instellen. Over het afschaffen van de quarantaineplicht voor zeer hoogrisicolanden binnen de EU adviseert het OMT dat dit onder de huidige epidemiologische omstandigheden verantwoord is. Omdat het risico op import duidelijk aangetoond is, zowel vorige zomer als recent, adviseert het OMT wel om de quarantaineplicht voor niet-immune, of niet volledig gevaccineerde personen te vervangen door een dringend advies tot testen op dag 2 en dag 5 na terugkomst in Nederland, waarbij de testafspraken al vóór vertrek terug naar Nederland worden ingepland. Afhankelijk van de verdere epidemiologische ontwikkelingen zou een dergelijk advies waarschijnlijk medio september kunnen worden heroverwogen als de vaccinatiegraad onder alle leeftijdsgroepen hoger is en daarmee het risico op lokale verspreiding in Nederland verminderd is.

Het OMT steunt het instellen van een verplichting voor een DCC voor reizigers uit een gebied met een oranje kleurcode in de systematiek van het ECDC. Het OMT overweegt dat een dergelijke strengere interventie gezien de relatief hoge vaccinatiegraad in Nederland waarschijnlijk niet wezenlijk zal bijdragen aan de beheersing van de epidemie, maar dat een extra verplichting tot testen vóór terugkeer voor niet-gevaccineerde reizigers die gebruik maken van vliegtuig, boot of bus tot een geringer risico leidt voor eventueel kwetsbare (mede)reizigers tijdens de reis zelf. Het OMT heeft twijfels over de meerwaarde van een dergelijke verplichting voor reizigers die met eigen vervoer zoals per auto, met het eigen huishouden of in een kleine groep reizen. Het OMT benadrukt dat een uitzondering op bovenstaand beleid mogelijk dient te zijn voor het dagelijks woonwerk- (evt. familie-) en grensverkeer. Het OMT adviseert dat het beleid, waarbij een DCC verplicht is, in combinatie met het huidige advies om te laten testen bij terugkomst, volstaat. Het OMT vraagt daarbij aandacht voor de verschillen in voorwaarden die Europese landen stellen aan een DCC op basis van een doorgemaakte infectie plus eenmalig een vaccinatie.

Tenslotte adviseert het OMT teneinde het risico op besmettelijkheid tijdens de reis te verminderen om de geldigheidsduur van PCR-test voor reizigers komend uit een (zeer) hoogrisicoland te verkorten van 72 naar 48 uur voor vertrek. Voor de geldigheid van een antigeentest heeft het OMT eerder maximaal 24 uur voor vertrek geadviseerd.⁶⁸

Ook op **26 juli** informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de kabinetsreactie op het 121e OMT-advies. De minister geeft aan dat verschillende ontwikkelingen (de gestegen vaccinatiegraad, de beheersbare druk op de ziekenhuizen en IC's en de invoering van het DCC) het kabinet hebben doen besluiten om het reisbeleid te wijzigen. Ten eerste zal de Nederlandse overheid vanaf 27 juli geen reizen meer ontraden binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk. Dit wordt alleen nog gedaan voor landen met een nieuwe zorgwekkende variant. Dat wil zeggen dat de oranje reisadviezen binnen de EU, die op basis van de epidemiologische situatie zijn afgegeven, veranderen naar geel. Voor inkomende reizigers uit landen binnen de EU/EER en het

⁶⁸ RIVM (2021, 26 juli). *Advies n.a.v. 121e OMT* [Brief aan de DGV] (2021D29862). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D29862&did=2021D29862>.

Caribische deel van het Koninkrijk zal geen quarantaineplicht meer gelden. De quarantaineplicht zal binnen de EU/EER alleen nog worden opgelegd bij een nieuwe zorgwekkende variant. Om import van het virus uit het buitenland zoveel mogelijk tegen te gaan, is het daarnaast vanaf 8 augustus verplicht voor reizigers van 12 jaar en ouder uit alle landen binnen de EU/EER en het Caribische deel van het Koninkrijk die geen groen reisadvies hebben, om een test-, herstel- of vaccinatiebewijs (bijvoorbeeld in de vorm van een DCC) te tonen, onafhankelijk van het vervoersmiddel waarmee ze naar Nederland reizen. Concluderend geldt voor de meeste reizen binnen de EU: 'reis veilig, met een DCC'. Daarnaast is het vanaf 8 augustus ook voor reizigers van 12 jaar en ouder uit alle landen buiten de EU verplicht om een test- of vaccinatiebewijs te tonen als men naar Nederland komt. Deze verplichting geldt ook voor reizigers uit landen die op de veilige landenlijst van de EU staan.

Voor iedereen die terugkeert uit het buitenland, ook voor volledig gevaccineerden, is al het advies: 'test jezelf'. Het OMT adviseert daarnaast dat mensen die reizen uit (zeer)hoogrisicogebieden zonder vaccinatie- of herstelbewijs zich op de dag na aankomst en dag 5 laten testen bij de GGD. Het kabinet heeft dit advies omgezet in een dringend advies aan alle mensen die niet uit een groen land reizen om zich te testen op de dag na aankomst op dag 2 en 5: dit kan bij de GGD of met een zelftest. De zelftest is toegevoegd omdat de verwachting is dat dit de nalevingsbereidheid van mensen vergroot. Het OMT heeft geadviseerd om de geldigheidsduur van de PCR- en antigeentest voor reizigers te verkorten. Het kabinet heeft besloten dat vanaf 8 augustus een PCR-test maximaal 48 uur voor vertrek mag zijn afgenomen. Dit zal ook gaan gelden voor de BES-eilanden. De geldigheidsduur van de antigeentest verandert naar maximaal 24 uur voor vertrek. Dit verandert voor de BES-eilanden niet. Voor gebieden met een zorgwekkende variant geldt vanaf 8 augustus weer een dubbele testverplichting: een PCR-test van maximaal 48 uur voor vertrek én een sneltest (NAAT of antigeen) van maximaal 24 uur oud voor vertrek.⁶⁹

⁶⁹ Minister van VWS (2021, 26 juli). *Kabinetsreactie inzake reizen en toezending 121e OMT-advies [Kamerbrief] (25295-1388)*. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z14010&did=2021D29861.